ကွင်းကြီးကမ်းနားကျေးရွာ
ရခိုင်ပြည်နယ်၊ ဂွမြို့နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း

(၂၀၁၆–၂၀၂၀)

ပြုစုရေးဆွဲသူ
ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့
ကွင်းကြီးကမ်းနားကျေးရွာ၊ ရခိုင်ပြည်နယ်၊ ဂွမြို့နယ်
(စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန)
ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနကကူညီရေးဆွဲသည်)
၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ

မာ တိ ကာ

စကားချီး
ကွင်းကြီးကမ်းနားကျေးရွာသယံဇာတပြမြေပုံ၊ ရခိုင်ပြည်နယ်၊ ဂွမြို့နယ်
အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဗျူဟာနှင့်အစီအစဉ်

(၁) **နိဒါန်း– ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု**
  (က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့်ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက်
  (ခ) စီမံကိန်း၏လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

(၂) **ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင်အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ**
  (က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင်အနေအထား
  (ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

(၃) **ကျေးရွာ၏လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအခြေအနေ**
  (က) လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ
  (ခ) စီပွားရေးအခြေအနေဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု
  (ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု
  (ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့်အာဟာရ
  (င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ
  (စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု

(၄) **ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအခြေအနေ**
  (က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်
  (ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ
  (ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ
  (ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု
  (င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှု
  (စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး
  (ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု
  (ဇ) အခြေခံအဆောက်အဦးများအား လက်လှမ်းမီမှု၊ လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ် စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေး

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

(၅) **ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်သောအခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့် အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့်စိန်ခေါ်မှုများ**

(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊

(ခ) အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

(၆) **ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်နှင့်ဗျူဟာ**

(၇) **ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် မြို့နယ်နှင့်အထက် အဆင့်မှ ကူညီဖြေရှင်းပေးရမည့်ကိစ္စများ**

(၈) **ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့်အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့်အချိန်ကာလ**

(က) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်

(ခ) ကဏ္ဍနှင့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကို အခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း

(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့်အချိန်ကာလ

(၉) **ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်**

(၁၀) **ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ**

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့၏ အခန်းကဏ္ဍ

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ

(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးမည့်အဖွဲ့အစည်းများ

(ဃ) ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ လည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်း ရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ

(၁၁) **စီမံကိန်းကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း**

(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း

(ခ) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ခြင်း

(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာအကူအညီ

နောက်ဆက်တွဲ

နောက်ဆက်တွဲ (၁) စီမံကိန်းဇယားများ

(၁) **လူမှုစီးပွားရေးအခြေအနေ**

ဇယား (၁) လူဦးရေနှင့်လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ဇယား (၂) လုပ်သားအင်အားနှင့်ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းအမျိုးအစား

ဇယား (၃) **လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား**

ဇယား (၄) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား (၅) ဓာတ်သတ္တုနှင့်အခြားသဘာဝအရင်းမြစ်များ

ဇယား (၆) ဥစ္စာဓနအဆင့်အခြေအနေ

ဇယား (၇) ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲတစ်နေ့လျှင်အနည်းဆုံးနှစ်နပ်စားနိုင် သည့်အိမ်ထောင်စုများ

ဇယား(၈)ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သောအုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၉) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၁၀) ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့် အုပ်စု

(၂) **ကဏ္ဍာအသီးသီး၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ**

ဇယား (၁၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၃) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့်အိမ်ထောင်စု

ဇယား (၁၄) ကျေးရွာ၏ ရေရင်းမြစ်နှင့်ရေသွင်းဧရိယာ

ဇယား (၁၅) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား (၁၆) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးရေးသုံးကိရိယာများပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား (၁၇) သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၈) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၁၉) မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၂၀) မွေးမြူရေးကဏ္ဍာထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၂၁) မွေးမြူရေးနှင့်သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

ဇယား (၂၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့် အလမ်းပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၄) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှုဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့်အချိန်ကာလ

ဇယား (၂၅) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိကအကြောင်းရင်း

ဇယား (၂၆) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

ဇယား (၂၇) ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှုအခြေအနေ

ဇယား (၂၈) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့်ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား (၂၉) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့ အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၃၀) မူလတန်း၊အလယ်တန်း၊အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့်စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း

ဇယား (၃၁) ကျောင်းတက်နှုန်း

ဇယား (၃၂) စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနေနှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၃၃) ပညာရေးအခက်အခဲနှင့်ပြဿနာများ

ဇယား (၃၄) အဖြစ်များသော ရောဂါများ

ဇယား (၃၅) လွန်ခဲ့သော ၁၂ လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

ဇယား (၃၆) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၃၇) သောက်သုံးရေရရှိနိုင်မှု

ဇယား (၃၈) အိမ်သာအမျိုးအစား

ဇယား (၃၉) ကျား–မ ကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ

ဇယား (၄၀) ကျေးရွာ၏လမ်းတည်ရှိမှုအခြေအနေ

ဇယား (၄၁) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ

ဇယား (၄၂) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၄၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ဇယား (၄၄) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ

ဇယား (၄၅) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်နည်းပညာအခြေအနေ

ဇယား (၄၆) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ

ဇယား (၄၇) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှုအထောက်အကူများ အားလက်လှမ်းမီမှု

ဇယား (၄၈) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုအခြေအနေ

နောက်ဆက်တွဲ (၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက်(ပြဿနာဆန်းစစ်ခြင်းမှ စီမံချက်အထိ) ကိုးကားစာရင်း

နောက်ဆက်တွဲ(၃) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ဝင်များစာရင်း

စကားချီး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် ၂၀၁၆/၁၇ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၂၀/၂၁ ခုနှစ်အထိ (၅)နှစ် ကြားအကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ ပထမဦးဆုံးသော လူအများပါဝင် ရေးဆွဲထားသည့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ဖြစ်ပါသည်။ ကနဦး အနေဖြင့် စီမံချက်ဖြစ်မြောက်ရေး အတွက် လိုအပ်သော နည်းပညာများ ပံ့ပိုးပေးသော စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနအား အထူးပင်ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ အရေးကြီးသော အချက်အလက်များနှင့် အကြံဉာဏ်များကို တက်တက်ကြွကြွ ပံ့ပိုးပေးသော ကျေးရွာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ထမ်းများကိုလည်း ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် ရပ်ရွာလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ချမှတ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော်လည်း လူထုအများစနစ်တကျ ပူးပေါင်းပါဝင် ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံး လုပ်နည်းများကို မသိခဲ့ကြပါ။ လူထုကိုယ်တိုင် စနစ်တကျပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နည်းကို အသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့အချင်းချင်းတိုင်ပင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်း အဖြေရှာကြရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေး ကျွမ်းကျင်သူအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို မြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ စီစဉ်ဆောင်ရွက် ပေးပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ် ရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းဂဏန်းနှင့် သတင်းအချက်လက်တို့၏ အရေးပါမှုကို သိရှိနိုင်သော နေရာများမှလည်း ကောက်ယူရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင် ထပ်မံလိုအပ်သောကိန်းဂဏန်း၊ အချက်အလက်များနှင့်နည်းပညာပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာများမှ ရယူရန် လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာသိရှိခဲ့ပါသည်။

ယခုရေးဆွဲထားသော အစီအစဉ်ကို ထပ်မံရရှိသည့် ကိန်းဂဏန်း အချက်အလက်များ ထပ်ဖြည့်ပေးခြင်းဖြင့် ပိုကောင်းလာမည်မှာ သေချာပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းသည် ဆက်လက်လုပ် ဆောင်ရမည့်လုပ်ငန်းဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေမှု တစ်ဝက်ခန့် အရောက်တွင် လုပ်ငန်းတိုးတက် မှု၊ ပေါ်ပေါက်လာသည့် အခက်အခဲများနှင့် ဦးစားပေး ရွေးချယ်မှုများနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို မူဘောင်အတွင်း ပြုပြင်ပြောင်းလဲ မှုများ ဆက်လက်လုပ်ဆောင်သွားရပါမည်။

ဤဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ စုစည်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနတို့၏ ဆက်လက်ပံ့ပိုးမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ မျှော်လင့်ပါသည်။ ဆက်လက်၍ နောက်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အားထုတ်မှုအခြေအနေများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲဖြတ်ရန်အတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှုများရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း ယုံကြည်ပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင် အပိုင်း(၂)ပိုင်းပါရှိပါသည်။ အပိုင်း(က)တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်း အစီအစဉ်တို့ပါဝင်ပါသည်။ အကောင်အထည်ဖော်မည့် ဗျူဟာဦးစားပေးလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ၊ ဘတ်ဂျက်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့်တို့ကို အဓိက ဖော်ပြထားပါသည်။ အပိုင်း(ခ)သည် စီမံကိန်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်၊ အကြောင်းအရာများ ဖြစ်ပြီးအဆိုပြု စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ်ချက်အလက်များပါဝင်ပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့
ကွင်းကြီးကမ်းနားကျေးရွာ
ရခိုင်ပြည်နယ်၊ ဝမြို့နယ်

ကွင်းကြီးကမ်းနားကျေးရွာ လူမှုရေး၊ သယံဇာတ နှင့် အရင်းမြစ်မြေပုံ

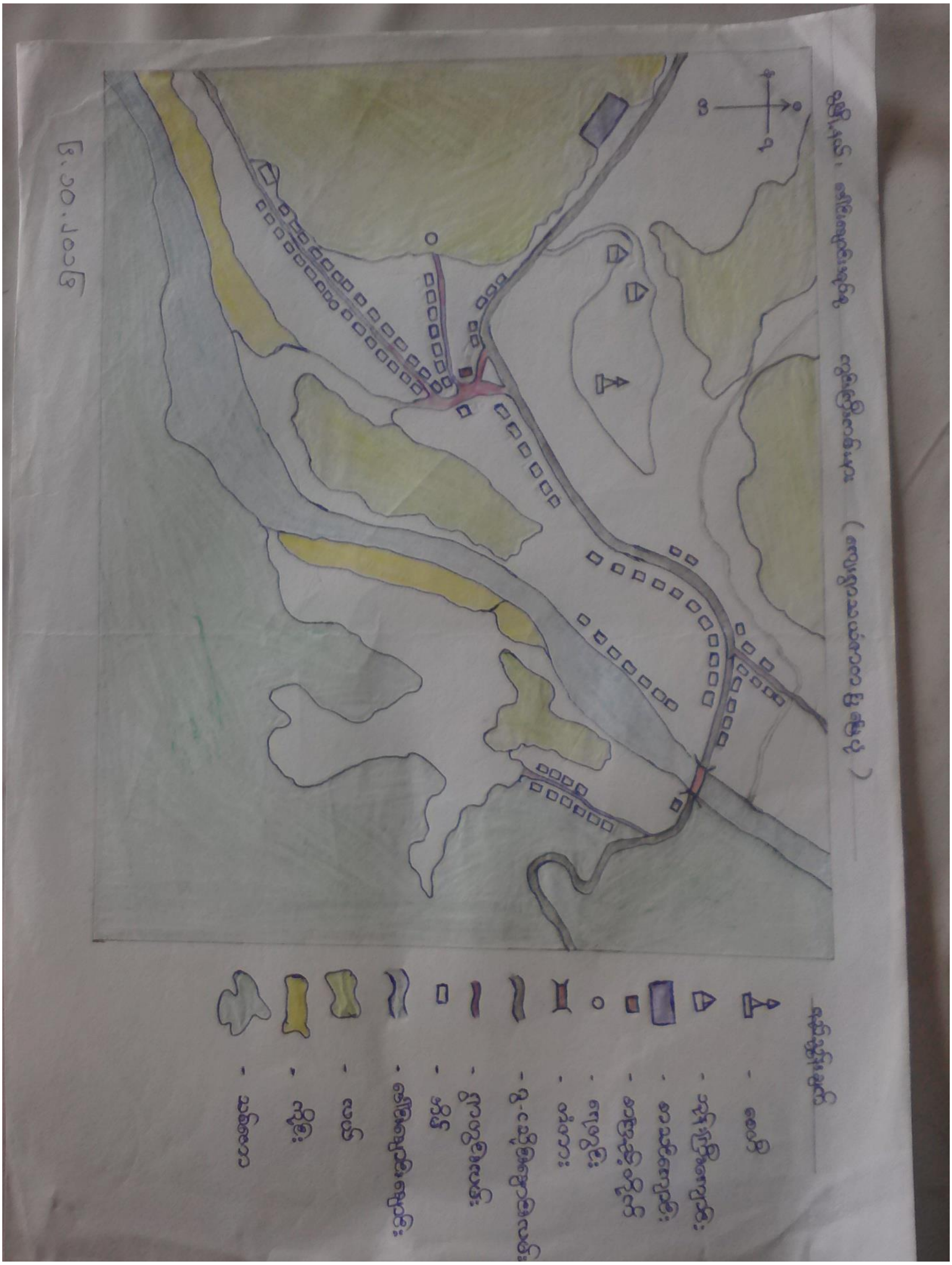

အပိုင်း (က)

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့်လုပ်ငန်းအစီအစဉ်

၁။ နိဒါန်း

၁.၁ ရည်ရွယ်ချက်

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်သည် အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်း/ပြည်ပ အဖွဲ့အစည်းများ၏ နိုင်ငံအတွင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသော ဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံများကို လေ့လာသုံးသပ်ပြီးတစ်နိုင်ငံလုံးကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများရေးဆွဲအကောင်ထည်ဖော်မည့်အစီအစဉ်သစ်ဖြစ်ကြောင်းသိရှိရပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို နိုင်ငံတော်၏ အကူအညီဖြင့်ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူကိုယ်တိုင်တက်ကြွစွာပါဝင်၍ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရေးအတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ဤအစီအစဉ် ရေးဆွဲပြီးနောက် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးဆိုင်ရာ ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကိုအလေးထား မိလာကြပါသည်။ ထို့အပြင် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ ဌာနဆိုင်ရာများ စသည်တို့ထံမှ လိုအပ်သောကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များရယူရန်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာစီမံကိန်းအကောင်ထည်ဖော်ရန် လိုအပ်သောနည်းပညာများရရှိရန် အရေးကြီးကြောင်းကိုပါ သတိပြုမိပါသည်။ဤအစီအစဉ်တွင်ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့နေရသော ပြဿနာများ၊ ထိုပြဿနာများဖြစ်ရသည့်အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကိုအပံ့အပိုးဖြစ်စေသောအချက်များနှင့် အဟန့်အတားဖြစ်စေသောအချက်များ၊ (၅)နှစ်တာကာလအပြီးတွင် ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်လိုသည့်ရည်မှန်းချက်များ၊ ထိုရည်မှန်းချက်များရရှိရန် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာ အနေနှင့် ဆောင်ရွက်မည့် နည်းဗျူဟာများ၊ စီမံချက်များကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့ပြင် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သောအရာ များနှင့် ငွေကြေးရရှိနိုင်မည့်လမ်းကြောင်းများကိုလည်း ဖော်ပြထားပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သောအစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဖက်လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ ဘဏ်များ၊ စာပေပညာရှင်များ၊ သတင်းနှင့်ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏အာရုံစိုက်မှုကိုရစေပြီးကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့်ပတ်သက်သူမှန်သမျှတို့သည်ဤအစီအစဉ်မှတ်တမ်း၏အသုံးဝင်မှုများကိုသိရှိစေရန်မျှော်လင့်ပါသည်။ နိုင်ငံတော်အစိုးရအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှုကျွန်ုပ်တို့၏

ကျေးရွာအဆင့် အားထုတ်မှုများအတွက် မူဝါဒနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အကူအညီများကို စုစည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကို မြို့နယ်အဆင့်၊ ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းအဆင့်၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအား တင်ပြမည်ဖြစ်ပါသည်။ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ လိုလား ချက်နှင့် ၎င်းတို့၏ စီးပွားရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ ချိတ်ဆက်မှုဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် ဗျူဟာမြောက်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ (NGOs) ၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ (CSOs) နှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာလူထု၏အမှန်တကယ် လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများအားပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အသေးစား ချေးငွေလုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ကျေးလက်ဒေသရှိငွေကြေးဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက် များအတွက် သတင်းအချက်အလက်များပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ နည်းပညာ အထောက်အပံ့ပေးမည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များအနေဖြင့် ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာနှင့် ကျေးလက်လူထု၏ တိကျသောလိုအပ်ချက်များအားသိရှိလာခြင်းကြောင့် ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာနှင့်ဆိုင်သော ၎င်းတို့၏သုတေသနလုပ်ငန်းများကိုစီစဉ်ဆောင်ရွက် လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ မီဒီယာများ၊ ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေး နှင့်ပြည်သူ့အရေး ရပ်တည်မှု ပေးသည့်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့်ယုံကြည်ရလောက်သည့် သတင်း အချက် အလက်များ ကိုရရှိနိုင်မည်။ နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာ ငွေကြေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)၊ နိုင်ငံတကာ အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ၎င်းတို့အချင်းချင်းပေါင်းစည်းဆောင်ရွက်မှုပိုမိုကောင်းမွန်စေပြီးကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကိုမြို့နယ်အဆင့်တွင် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းစီစဉ်မှုများပြုလာနိုင်ပါမည်။

၁.၂ စီမံကိန်း၏လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်တိုင် တတ်နိုင်သောငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ရနိုင်မည့် အကူအညီများကိုအခြေခံကာဦးစားပေးစီမံကိန်းများချမှတ်ခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါ ယင်းသို့ မဟုတ်ဘဲကျယ်ပြန့်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်ဖြင့် ရေးဆွဲထားပါသည်။ လူထုဦးဆောင် ပါဝင်သည့် လုပ်ကိုင်နည်းဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းပါဝင်ခွင့် ရရှိပြီးအမြင် ရှင်းလင်း မှုရစေကာ ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင် လူထုကိုအဓိကနေရာတွင် ထားရှိခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဤသို့ဖြင့် လုပ်ငန်းများကိုလူထုပါဝင်၍ စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေးရွေးချယ် ဆောင်ရွက်ခြင်း အားဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုကိုတိတိကျကျ ပံ့ပိုးပေးရာရောက်ပါသည်။ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုအကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပစ္စည်းအခက်အခဲ၊ ငွေကြေး အခက်အခဲ၊ နည်းပညာအခက်အခဲများရှိနိုင်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လက်တွေ့ အကောင် အထည်ဖော်ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်များအားအများဆုံးနှင့် အထိရောက်ဆုံး ဖြည့်ဆည်းနိုင်မည့် စီမံကိန်းများကိုဦးစားပေး ရွေးချယ်ဆောင်ရွက် ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏စွမ်းရည်နှင့် လိုအပ်သောအရင်းအနှီးများပြည့်စုံမှုပေါ်မူတည်၍ နောင်တွင် တဖြည်းဖြည်းတိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည့် အစီအစဉ်မျိုးဖြစ်ပါသည်။

၂။ပထဝီအနေအထားနှင့် သဘာဝသယံဇာတအရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား

ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာ ဝ-ငါးသိုင်းချောင်းကားလမ်းပေါ် တည်ရှိပြီး အုပ်ချုပ်ရေး ရုံးစိုက်ရာ ဝမြို့နှင့်ဆက်သွယ်သွားလာရလွယ်ကူသည်။ ကျေးရွာသည် ရခိုင်ရိုးမ တောင်တန်းများကြားတွင် တည်ရှိပြီး အဓိကအသက်မွေးဝမ်းကြောင်း လုပ်ငန်းမှာ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းဖြစ်ပါသည်။ ဒေသ၏တစ်နှစ်ပျမ်းမျှ မိုးရေချိန် လက်မမှာ ၁၅၀မှ ၁၈၀ ဝန်းကျင်တွင်ရှိပြီး စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အသင့်အတင့်အထောက် အကူပြုသည်။ ကျေးရွာအနီးတွင် တောတောင်၊ မြစ်ချောင်းများရှိပြီး ရွာ၏ မြေပြင်အနေအထားမှာ မြေပြန့်ဖြစ်သည်။ လယ်ယာမြေများသည် စပါးအသင့် အတင့် ထွက်ရှိပြီး ကိုင်းနှင့်တောင်ကုန်းများသည် ငရုပ်သီးနှင့် ကွမ်းခြံများ လုပ်ကိုင် စားသောက် သူများအတွက် အဓိကအားထားရာ ဖြစ်သည်။ မိုးတွင်း ကာလတွင် နှစ်စဉ်ရေကြီး ရေလျှံမှုဒဏ်ကိုခံစားရသော်လည်း ထိခိုက်ဆုံးရှုံးမှု နည်းပါးပါသည်။ သို့သော်လည်း ရေကြီးရေလျှံမှုအန္တရာယ်ရှိနေဆဲ ဖြစ်သည်။

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်

လယ်ယာမြေအသင့်အတင်းရှိကြပြီး မြေဆီလွှာအသင့်အတင့်ကောင်းမွန် ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် သဘာဝသယံဇာတများအဖြစ် ရွာအနီးချောင်းအတွင်းမှ ချောင်းကျောက် များအသင့်အတင့် ရှိနိုင်ပါသည်။ ထို့ပြင် ကျေးရွာအနီးရှိ တောတောင်များ၌ ဆေးဘက်ဝင်အပင်များ၊ ဝါး၊ ကြိမ်စသော သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများ အသင့်အတင့်

ရရှိနိုင်သည်။ လယ်ယာစိုက်ပျိုးသော တောင်သူအချို့မှာ မိုးရေကိုသာအဓိကထား စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးနိုင်သောကေ (၁၃၇) ကေရှိပြီး စပါး၊ မြေပဲနှင့် ငရုပ်တို့ကို အဓိကစိုက်ပျိုးကြပါသည်။

၃။ကျေးရွာ၏ လူမှု ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအခြေအနေ

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ကျွန်တော်တို့ ကွင်းကြီးကမ်းနားကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စုပေါင်း (၁၉၀) စု နှင့် ကျား (၃၈၆)ဦး၊ မ (၃၅၄)ဦး လူဦးရေပေါင်း (၇၃၈) ဦး ရှိပြီး တစ်အိမ်ထောင်လျှင် ပျမ်းမျှ (၄) ဦးနှုန်းရှိပြီး နိုင်ငံတော်၏ တစ်အိမ်ထောင်စု ပျမ်းမျှနှုန်း (၅) ဦး ထက်လျော့နည်းနေပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ရခိုင်လူမျိုးများ နေထိုင်ပြီး အလုပ်လုပ်နိုင်သော အရွယ်မှာ ကျေးရွာရှိ လူဦးရေပေါင်း၏ (၆၃%) ခန့်ရှိသဖြင့် လူသားအရင်း အမြစ်ကောင်း တစ်ရပ်ဖြစ်၍ လူငယ်များကို လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးပြီး ဒေသ စီးပွားရေး တိုးတက်ကောင်းမွန်အောင် စွမ်းဆောင်နိုင်ပါသည်။ စွမ်းဆောင်ရည်အပြည့် လုပ်ကိုင်နိုင်သော အမျိုးသားဦးရေသည် အမျိုးသမီးများထက် (၁%) မျှ ပိုများပါသည်။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ ဝင်ငွေပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်းမှာ စိုက်ပျိုးရေးဖြစ်ပြီး တစ်ရွာလုံး၏ ဝင်ငွေအနေအထားမှာ သာမာန်အားဖြင့်လျော့နည်းသည်။ ဆင်းရဲချမ်းသာ အဆင့်သတ်မှတ်ရာတွင် အိမ်ထောင်စု အားလုံး၏ (၆၃.၆၈%) သည်ဆင်းရဲနှင့် အလွန်ဆင်းရဲအိမ်ထောင်စုအဖြစ် သတ်မှတ်ခံယူကြပြီး (၂.၆၃%) သည် အဆင်ပြေသောအဆင့်နှင့် (၃၃.၆၈%) သည် အလယ်အလတ်အဆင့်ရှိသည်ဟု သတ်မှတ်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် လယ်ယာမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊ လက်လုပ်မီမှု၊ လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် အခြားစိုက်ပျိုးရေး တို့ကြောင့် ကျေးရွာစီးပွားရေးအနေအထားမှာ အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။ အသင့်အတင့် အဆင်ပြေသော လယ်သမား အိမ်ထောင်စုအချို့မှာလည်း လက်သမား၊ ဆန်စက်စသော အသေးစား အိမ်တွင်း လုပ်ငန်းများတွင်လည်း ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြသည်။ ငွေချေးသော အိမ်ထောင်စုအချို့နှင့် အစိုးရဝန်ထမ်းအနည်းငယ်တို့မှာလည်း ငွေကြေးအသင့်အတင့်ရှိပြီး၊ ယင်းတို့အနက်ဆင်းရဲအဆင့်သည် ကျေးရွာတွင်များပြားပါ၍ မြေယာ အနည်းငယ်ပိုင်ဆိုင်သော လယ်သမားများ၊ လက်လုပ်လက်စား၊ အငှား အလုပ်သမား များနှင့် မြေယာမဲ့ အိမ်ထောင်စုများ ပါဝင်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် မြေယာမဲ့ အိမ်ထောင်စုများအရေ

အတွက်များပြားပြီး (၅၁.၅%) ထိရိုကာဆင်းရဲ၊ အလွန်ဆင်းရဲ အိမ်ထောင်စု များဖြစ်ကြပါသည်။

(ဂ)ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှု

ကျေးရွာတွင် မြေယာမဲ့ အိမ်ထောင်စုများရှိသော်လည်း ရာသီအလိုက် လုပ်ကိုင်သောလယ်ယာလုပ်ငန်း၊ ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း၊ လက်လီလက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး ၊ခေါင်းရွက်ဗျတ်ထိုးလုပ်ငန်းများ၊ ဝါးခုတ်၊ ကြိမ်ခုတ်၊ မျှစ်ချိုးစသော လုပ်ငန်းများလည်းရှိပါသည်။ ဆင်းရဲနှင့် အလွန်ဆင်းရဲ အိမ်ထောင်စုများ၏ ၃၀% စီဖြစ်သော (၂၃) အိမ်ထောင်စုကို လေ့လာ ဆန်းစစ်မှုအရ ယင်းတို့၏ (၃၃.၃၃%) မှာ သူတပါးထံမှ မချေးမငှားပဲ (၃)လခန့် စားသုံးနိုင်ကြကြောင်း၊ (၇၃.၃၃%) မှာ (၆)လမှ (၁၂)လခန့် သူတပါးထံမှ မချေးမငှားပဲ နပ်မှန်အောင်စားသုံးနိုင်ကြောင်း တွေ့ရှိ ရပါသည်။ အကြွေးတင်ရှိမှုတွင် တွေ့ရှိရသောအိမ်ထောင်စုများသည် အကြွေးငွေ (၅၀၀၀၀) ကျပ်မှ (၅၀၀၀၀၀) ကျပ်အထိ တင်ရှိနေကြပါသည်။

အိမ်ထောင်စုအားလုံး၏ ၁.၅%သည် အမျိုးသမီးဦးဆောင်သော အိမ်ထောင်စုများဖြစ်ကြပြီး ဆင်းရဲကာမိသားစုဦးရေများပြားကြသည်။ အလားတူ မုဆိုးဖို၊ တစ်ခုလပ်ဦးဆောင်သည့် အိမ်ထောင်တစ်စုသည် ဆင်းရဲသည့် ထိခိုက်လွယ်သော အိမ်ထောင်စုဖြစ်သည်။

(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာတွင် ရွာသားအများစုသည် သာမန်အားဖြင့် ကျန်းမာရေးကောင်းပြီး အဟာရပြည့်ဝကြသည်။ ကလေးသူငယ် အများစုလည်း ကျန်းမာကြပါသည်။ သွေးလွန်တုတ်ကွေးရောဂါမှာ ယခုနှစ်ပိုင်း မိုးတွင်းကာလများ တွင်စတင်ဖြစ်ပွားလာသော်လည်း အချိန်မှီကုသမှုများကြောင့် အသက်အန္တရာယ် ထိခိုက်မှုများ မကြုံတွေ့ရသေးပါ။ အမျိုးသမီး၊ လူငယ်လူရွယ်များ၊ သက်ကြီးပိုင်း များလည်း တစ်ကိုယ်ရေသန့်ရှင်းမှုနှင့် ကျန်းမာရေး အသိအမြင်များ ရှိကြသည်။

ကျေးရွာသူရွာသားများအနေဖြင့် ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုများကို ကျေးရွာအတွင်းရရှိနိုင်ကြပြီး (၇) မိုင်မျှဝေးပြီး မြေသားလမ်း၊ ကားလမ်း ခရီးဖြင့် သွားလာရသော ဂွမြို့၊ မြို့နယ်ဆေးရုံ၊ ဆေးခန်းများသို့ အလွယ်တကူ သွားရောက် ကုသနိုင်ကြပါသည်။ကျေးရွာတွင် လက်နှိပ်တုံကင်၊ မော်တာသုံး တုံကင် များမှ မြေအောက်ရေကိုရရှိနိုင်ကြပြီး ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျော၊ အစာအိမ်ရောင်၊ တိုက်ဖွိုက် စသော ရောဂါများ

ဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးကြောင်းတွေ့ရပြီး ငှက်ဖျားရောဂါဖြစ်ပွားမှု အသင့် အတင့်ရှိကာ ထိရောက်စွာကာကွယ်ကုသမှုများကို တွေ့ရှိ ရပါသည်။

(င)ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ

ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာရှိ ပညာရေး အဆင့်အတန်းမှာ အသင့်အတင့်အနေအထားတွင် ရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ကျေးရွာတွင် စာမတတ်သူဦးရေမှာ ၈.၂၂ % ၊ ၁၀.၅၅%၊ မူလတန်းပညာရေးမပြီးဆုံးသူ ၂၇.၅၄%၊ မူလတန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူ ၄၀.၆၀%၊ အလယ်တန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူ ၁၀.၀၁%၊ အထက်တန်းပညာရေး ပြီးဆုံးသူ ၂.၃၂%၊ တက္ကသိုလ်ပညာပြီးဆုံးသူ ဦးရေ ၀.၇၁% ရှိ၍ ကျေးရွာတွင် အခြေခံ အရေး အဖတ်အတွက်တို့ကို အများအားဖြင့် တတ်မြောက်ကြပြီး ဘွဲ့ရအရေအတွက်မှာ နည်းပါး လှသည်။ ကျေးရွာတွင် အခြေခံပညာရေးကို ရွာတွင်းရှိ အလယ်တန်း ကျောင်းခွဲတွင် သင်ယူရရှိနိုင်သည်။ သို့သော် ကျေးရွာတွင် ဝင်ငွေရအလုပ်အကိုင် ရှားပါးမှုကြောင့် ကျေးရွာသူ၊ ကျေးရွာ သားများနှင့် လူငယ်အမျိုးသား၊ အမျိုး သမီးများအတွက် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများနည်းပါး၍ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းကျွမ်းကျင်မှု ပညာရပ် များမှာ လည်းနိမ့်ကျဆဲဖြစ်ပါသည်။

(စ)ကျား/မ ရေးရာကိစ္စဆိုင်ရာ

ကျား–မ ရေးရာဆိုင်ရာအနေအထားမှာ လွတ်လပ်မှုရှိသည်။ တာဝန်ယူမှု အပိုင်းတွင်လည်း ကျေးရွာလူမှု အဖွဲ့အစည်းများ၏ ပုံသေစံနှုန်း သတ်မှတ်ထားခြင်း မရှိသော်လည်း လွတ်လပ်စွာ ရွေးချယ်ခွင့်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ကျားနှင့်မ အကြားပြင်းထန်သော အိမ်တွင်း အကြမ်းဖက်မှုနှင့် ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်းကိစ္စများလည်း မတွေ့ရပါ။

ကျေးရွာတွင် အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးများသည် သာမန်အားဖြင့် ပညာရေးနှင့် အခြားနယ်ပယ်များတွင် အခွင့်အရေးတူညီစွာရရှိသည်ဟု ပြောနိုင်ပါသည်။ ပညာရေးနှင့်ဆိုင်သော ကိန်းဂဏန်းများတွင် မူလတန်းအဆင့်၌ မအရေအတွက်သည် ကျားအရေအတွက်ထက် နည်းနေသော်လည်း အလယ်တန်းတွင် မအရေအတွက်မှာ ကျားအရေအတွက်ထက် ပိုများနေ၍ အမျိုးသမီးများအတွက် ပညာသင်ယူရေးဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးမှာ အမျိုးသားများနှင့် အတူတူပင်ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာတွင်လည်း နေ့တွက် လုပ်အားခ ငွေများမှာ အမျိုးသားများက ပိုမိုရကြသည်။ ဥပမာ–ကျေးရွာတွင် အမျိုးသား တစ်ဦး၏လုပ်အားခမှာ ကောက်စိုက်တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံး ၂၅၀၀ မှ အများဆုံး ၃၀၀၀

ကျပ် ရရှိကြသည်။ ရာသီပေါ် လုပ်ငန်းများဖြစ်ကြ၍ လုပ်အားသဘာဝနှင့် အင်အား စိုက်ထုတ်ရမှုအပေါ်မူတည်၍ တစ်နေ့လုပ်အားခဝင်ငွေမှာ အမျိုးသားများက အမျိုးသမီး များထက် ပိုနေကြောင်း တွေ့ရသည်။ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများတွင် အမျိုးသမီး ပါဝင်မှုမရှိပါ။ ကျား-မ တန်းတူညီမျှမှုနှင့်ပတ်သက်၍ အသိပညာပေးခြင်း၊ မြှင့်တင် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းဖြင့် ကျား-မတန်းတူညီမျှမှု ဖွံ့ဖြိုးမှုတို့အတွက် အထောက်အပံ့ ဖြစ်လာနိုင်ပါသည်။

၄။ ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှု အခြေအနေများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှု

ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာတွင် လူမှုရေးဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များကိုဆောင်ရွက်ရာ၌ သီးသန့်ဖွဲ့စည်းထားသော အဖွဲ့အစည်းမျိုးမရှိပဲ ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှု ဆိုင်ရာအဖွဲ့ တစ်ဖွဲ့သာရှိပါသည်။ ကျေးရွာရှိသာရေး၊ နာရေးကိစ္စရပ်များတွင် ထိုအဖွဲ့အစည်းနှင့်သာ ပူးပေါင်းလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ကြသည်။ မြန်မာ့အသေးစား ငွေကြေးအဖွဲ့ကို ပြင်ပမှဖွဲ့စည်း ပေးထားပြီး အသေးစားငွေစုငွေချေးလုပ်ငန်းကို လည်ပတ်ဆောင်ရွက်လျှက်ရှိပါသည်။ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ သဘောတရားတို့ နှင့်ပတ်သက်၍ အားနည်းကြပြီး အဖွဲ့အစည်းများ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး သင်တန်းများရရှိနိုင်ပါက ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှု ပိုမိုတိုးတက်ကောင်းမွန်လာ နိုင်ပါသည်။

(ခ)သီးနှံသားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် စပါးနှင့် ငရုပ်ကို အဓိကစိုက်ပျိုးကြသည်။ မိုးစပါး စိုက်ဧက (၇၃)ဧက ရှိပြီး ငရုပ်နှင့် မြေပဲစိုက်ဧက (၆၄) ဧက ကိုစိုက်ပျိုးကြသည်။ မိုးစပါး ပျမ်းမျှအထွက်နှုန်းမှာ တစ်ဧကလျှင် (၄၀) တင်းနှင့်ငရုပ် အထွက်နှုန်းမှာ (၈၀) ပိဿာ ထွက်ရှိကြသည်။ တောင်သူအများစုသည် လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်အတွက် အလုပ်သမား မလုံလောက်မှုပြဿနာကို ရင်ဆိုင်ရတတ်ပြီး လုပ်အားခပိုမိုပေးမှ အလုပ်သမားများကို ငှားရမ်းရရှိနိုင်ကြကာ ကုန်ကျစရိတ်မြင့်မားရသည်။ တောင်သူများသည် တစ်ခါ တစ်ရံတွင် မိုးရွာသွန်းမှုကို ရင်ဆိုင်ရတတ်သည်။ မိုးရွာသွန်းမှုများ၍ ရေကြီးရေလျှံမှုများ ဖြစ်ပေါ်သောအခါတွင် ပျိုးခင်းများ ပျက်စီးသဖြင့် စိုက်ပျိုးချိန် နောက်ကျရသည်များ ကိုလည်းကြုံတွေ့ရသည်။ နည်းပညာ ဗဟုသုတနှင့် စိုက်ပင်များတွင်ဖျက်ပိုးများ ကျရောက်ပါက ထိရောက်စွာ ကာကွယ်နိုင်သည့် အတွေ့အကြုံနည်းပါးသည့်အတွက် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် အောင်မြင်မှုနည်းပါးသည်။ သို့ပါ၍ တောင်သူများမှ

ကုန်ကျစရိတ်မြင့်မားမှုဒဏ် ဖျက်ပိုးများ ကျရောက်မှုဒဏ်နှင့် စပါးအထွက်နှုန်း လျော့မှုဒဏ်များကို ရင်ဆိုင်နေရကာ ထိရောက်သော စိုက်ပျိုး ရေးနည်းစနစ်နှင့် ဖျက်ပိုးနှိမ်နင်းရေး နည်းစနစ်ကို လိုလားနေကြပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာတွင် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်လိုမှု အားနည်းသည်ကိုတွေ့ရှိရသည်။ ဝက်မွေးသူအိမ်ထောင်စုအရေအတွက်မှာ တစ်ရွာလုံး၏ (၁.၁%) ဝန်းကျင်သာရှိပြီး ဒေသဝက်မျိုးကိုသာ မွေးမြူကြသည်။ ဒေသကြက်မွေးသည့် အိမ်ထောင်စုမှာလည်း တစ်ရွာလုံး၏ (၅%) ခန့်ရှိပြီး ဈေးကွက်တွင် ဝယ်လိုအားရှိသည်။ ရာသီအလိုက်ဖြစ်ပေါ်တတ်သော တိရိစ္ဆာန်ရောဂါ များကြောင့် သေဆုံးပျက်စီးမှုများ ရှိတတ်သည်။ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုကို မြို့နယ် မွေးမြူရေးနှင့် ကုသရေးဦးစီးဌာနမှ ရရှိနိုင်သော်လည်း ဝန်ထမ်းမလုံလောက်မှုကြောင့် ဆောင်ရွက်မှု အားနည်းသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာနည်းပညာ သင်တန်းများပေးပါက ကျေးရွာတွင် ရေ၊ မြေနေရာအဆင်ပြေသောကြောင့် အောင်မြင် ဖြစ်ထွန်းနိုင်ပါသည်။

(ဂ) စိုက်ပျိုးရေး မွေးမြူရေးမဟုတ်သောအသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများ

ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ပုံမှန်ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းမှာ နေ့စားအလုပ်များ၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှုများ၊ ဈေးရောင်း၊ ခေါင်းရွက်ဗျတ်ထိုး၊ အစိုးရ ဝန်ထမ်းလုပ်ငန်းများ ဖြစ်ကြပါသည်၊ အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများမှာ ရာသီဥတုနှင့် အမျိုးအစားအလိုက် တွက်ခြေကိုက်မှုအနဲအပါးမှ အသင့်အတင့် အနေအထား တွင်ရှိသည်။ လက်လုပ်လက်စားအလုပ်များမှာ ရာသီမရွေး လုပ်ကိုင်နိုင်သော်လည်း အလုပ်အကိုင်နှင့်ဝင်ငွေမမှန်ခြင်းကြောင့် တွက်ခြေကိုက်မှုနည်းပါးပါသည်။ ကျွန်တော် တို့ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သော ဦးရေများပြားပြီး ထိုအခြေအနေမှာ ကျေးရွာ၏ အလားအလာကောင်းတစ်ရပ်ဖြစ်ပါသည်။ မြို့ပေါ်တွင် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း သင်တန်းများရှိသော်လည်း ရွာသားအများစုသည် ထိုသင်တန်းများနှင့် ထိတွေ့မှု နည်းပါးကြသည်။ လုပ်ငန်းခွင်သုံးပညာအရည်အချင်းပိုင်းတွင်လည်း အနည်းငယ် နိမ့်ကျပြီး သင်တန်းစရိတ်အကုန်အကျခံရန်နှင့် လုပ်ငန်းထူထောင်ရန်လည်း မတတ်နိုင်ကြချေ။ ငွေကြေးအဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စုအချို့သာ သင်တန်းများသို့ အခကြေးငွေအကုန် အကျခံကာ ပို့လွှတ်သင်ကြားကြသည်။

(ဃ) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သယံဇာတ စီမံခန့်ခွဲမှု

ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာရှိ စိုက်ခင်းများတွင် ယခုနှစ်ကာလများတွင် ဖျက်ပိုးများ ကျရောက်သောကြောင့် ပိုးသတ်ဆေးများနှင့်အတူ မြေဩဇာသုံးစွဲမှုများပြားသဖြင့် မြေဆီလွှာအရည်အသွေး ကျဆင်းလာနိုင်သည်။ တောင်သူများအနေဖြင့် ဘက်စုံပိုးမွှား နှိမ်နင်းရေးစနစ်အစား ဓာတုပိုးသတ်ဆေးများကိုသာ အသုံးပြုမှုများပြားသည်။ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများကို စီမံခန့်ခွဲမှုတွင်လည်း ပလတ်စတစ်အိပ်ခွံ၊ ပုလင်းခွံ၊ ဗူးခွံများကို စနစ်တကျစွန့်ပစ်မှု အားနည်းနေကြသေးသဖြင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အသိပညာ ပေးလုပ်ငန်းများ မြှင့်တင်ဆောင်ရွက် ပေးသင့်သည်။

ကမ်းရိုးတန်းဒေသဖြစ်ခြင်းကြောင့်လည်း မုန်တိုင်းဘေးအန္တရာယ်ကို တစ်ခါ တစ်ရံကြုံတွေ့ရတတ်သည်။ အခါအားလျော်စွာကျရောက်တတ်သော မိုးတွင်းကာလ၌ ရေကြီးရေလျှံခြင်းသည် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်တစ်ရပ်အနေဖြင့် ရှိနေဆဲဖြစ်ပါသည်။ ငလျင်လှုပ်မှုဘေးအန္တရာယ်များ တစ်ခါတစ်ရံကြုံတွေ့ရတတ် သော်လည်းပျက်စီး ဆုံးရှုံးမှု နည်းပါးလှပါသည်။

(င) ငွေကြေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှု

ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာရှိ တောင်သူများသည် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ ထုတ်ချေးသော မိုးစပါး ချေးငွေကို တစ်လလျှင် (၆၇) ပြား အတိုးဖြင့် တစ်ဧကလျှင် (၁၅၀,၀၀၀)ကျပ်နှုန်းဖြင့် အများဆုံး (၁၀) ဧကအတွက် ချေးယူနိုင်ကြသည်။ အချို့အိမ်ထောင်စုများမှာ ရွာထဲမှ ငွေတိုးချေးစားသူများထံမှ တစ်လလျှင်အတိုးနှုန်း (၅%) မှ (၂၀%) ဖြင့်လည်းကောင်း၊ မိတ်ဆွေ၊ မိသားစုဝင်များထံမှ တစ်လအတိုးနှုန်း (၁၅%) ခန့်ဖြင့်လည်းကောင်း ချေးယူနိုင်ကြသေးသည်။ ကျေးရွာသားအများစုသည် ချေးငွကို အကြောင်းအရင်းမျိုးစုံ (ရိက္ခာ၊ ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေး) တို့အတွက် အထူးသဖြင့် စားနပ်ရိက္ခာအတွက်ချေးယူကြပြီး ကျေးရွာတွင်ချေးငွေလိုအပ်ချက် များပြားကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ကျေးရွာတွင်း အကြွေးထားရှိမှု အနေအထားကို လေ့လာဆန်းစစ်ချက်အရ ပါဝင်သော ဆင်းရဲနှင့် အလွန်ဆင်းရဲ အိမ်ထောင်စုများ အားလုံးသည် အကြွေးယူထားကြပြီး အကြွေးငွေ (၅၀၀၀၀) ကျပ်မှ (၅၀၀၀၀၀) ကျပ်အထိ တင်ရှိနေကြကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေးနှင့် ရေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် မူလတန်းနှင့်အလယ်တန်းကို ၁၄၀ ပေ– ၃၀ ပေ – ၁၈ ပေ အရွယ်ရှိ သွပ်မိုး၊ အုတ်နံရံကာ နှင့် အင်္ဂတေအခင်း ကျောင်းဆောင်တွင် သင်ကြားပေးသည်။ ကျေးရွာ၏ ရွာသားအများစုမှာ ရေးတတ်၊ ဖတ်တတ်ကြပြီး လူဦးရေ၏ (၇.၉%) မှာ ဘုန်းကြီးကျောင်းပညာရေးကိုသာ တတ်မြောက်ကြသည်။ ယခုနှစ် မူလတန်းကျောင်းအပ်နှံသည့်နှုန်းထားသည် ကျေးရွာရှိ မူလတန်းအရွယ်ရှိသူ အရေအတွက်ထက် ပိုနေကြောင်း တွေ့ရှိရကာ မူလတန်းတွင် အသက် ၉နှစ်၊ အလယ်တန်းတွင် အသက် (၁၄) ထက်ကြီးသော ကျောင်းသားများပါရှိနေခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။ ကျောင်းတွင်ပရိဘောဂနှင့်ကျောင်းအိမ်သာတို့ လုံလောက်မှုမရှိပါ။ ကျောင်းတွင် ဆရာ(၄)ဦး၊ ဆရာမ (၆)ဦး၊ စုစုပေါင်း ကျောင်းဆရာ/ဆရာမ (၁၀)ဦးတို့ဖြင့် မူလတန်း နှင့် အလယ်တန်းကို သင်ကြားလျှက် ရှိကြပါသည်။ ကျောင်းတွင် တပည့်၊ ဆရာအချိုးသည် သတ်မှတ်ချက်အရ ကျောင်းဆရာအချိုးသည် တပည့်အချိုးထက်ပိုနေသော်လည်း ကျောင်းဆရာတစ်ဦးလစ်လပ်နေရာတွင် အစားထိုး ခန့်ထားခြင်းမရှိပါ။ ကျောင်းတွင်ဆရာ/ဆရာမလုံလောက်မှုရှိသော်လည်း အချိန်ပိုင်းခွဲ၍ သင်ကြားရာတွင် အခက်အခဲအနည်းငယ်ရှိနေပါသည်။ ယခုနှစ် ကျောင်းဖွင့်ရာသီတွင် မူလတန်းကျောင်းသားများအတွက် ပညာရေးဌာနမှ ပြဋ္ဌာန်းစာအုပ်နှင့် လေ့ကျင့်ခန်း စာအုပ်အပြင် ကျောင်းဝတ်စုံတစ်စုံကို အခမဲ့ ပံ့ပိုးပေးပါ သည်။

ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းမရှိပါ။ ကျေးရွာတွင် ကျန်းမာရေး ဆရာမတစ်ဦးသာရှိပါသည်။ ဒေါင့်ချောင်းအုပ်စု (၁၅) ရွာနှင့် ချောင်းသာကြီးအုပ်စု (၂)အုပ်စုတွင် သားဖွားဆရာမတစ်ဦးသာရှိပါသည်။ ဒေါင့်ချောင်းအုပ်စု (၁၅)ရွာမှာ ပင်လျှင်အလွန်ခက်ခဲပြီး ချောင်းသာကြီးအုပ်စုကိုသာ လှေဖြင့်သွားလာရသဖြင့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု အလွန်နှောက်နှေးကြန်ကြာပါသည်။ မိုးရာသီတွင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်မိုးကြီး၍ တောင်ကျရေများကြသည့်အခါ လှေဖြင့်သွားလာရသော အခြားကျေးရွာများနှင့် ချောင်းသာကြီးကျေးရွာအုပ်စုသို့ သွားလာရခက်ခဲသဖြင့် ထိုရွာများသို့ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု မပြုလုပ်နိုင်တော့ပါ။ သို့ဖြစ်ပါသဖြင့် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများ တိုးချဲ့ခန့်ထားပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။

သောက်သုံးရေအတွက် လက်နိပ်တုံကင်နှင့် မော်တာသုံးရေတုံကင်များ တပ်ဆင်သုံးစွဲကြပြီး နွေရာသီတွင် သောက်သုံးရေလုံလောက်မှု နည်းပါးလှပါသည်။ ရေတွင်းများရှိသော်လည်း ရေကောင်းရေသန့်ရရှိနိုင်သော ရေတွင်းများနည်းပါးသည်။

စိမ့်စမ်းရေရရှိနိုင်သော မြေနေရာရှိသော်လည်း နားလည်တတ်ကျွမ်းသော ပညာရှင်များ လိုအပ်ခြင်း၊ ငွေကြေးလုံလောက်မှု မရှိခြင်းတို့ကြောင့် အခက်အခဲများရှိပါသည်။ ထို့အပြင် စက်ရေတွင်းတူးဖော်နိုင်သော မြေနေရာများလည်းရှိပါသည်။

ချမ်းသာသောအိမ်ထောင်စုများသည် အိမ်သာကျင်းကို အုပ်ဖြင့် ဆောက်လုပ်ထားကြပြီး ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုများမှာ သစ်ဝါးများဖြင့် ဆောက်လုပ်သုံးစွဲကြသည်။ တစ်ရွာလုံးနီးပါး ယင်လုံအိမ်သာဆောက်လုပ်သုံးစွဲကြသော်လည်း အချို့ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုများသည် မသုံးစွဲနိုင်ကြပါ။

(ဆ) လူငယ်နှင့်ယဉ်ကျေးမှု

ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် လူငယ်များအတွက် အပန်းဖြေ အနားယူနိုင်မည့် အနေအထားသီးသန့်မရှိပါ။ လူငယ်များသည် ကျေးရွာရှိ ဘာသာရေး၊ လူမှုရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် တက်ကြွစွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်လျှက်ရှိကြပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ဆောင်ရွက်သည့် ဖွံ့ဖြိုရေးလုပ်ငန်း သီးသန့် မရှိသေးပါ။ ကျေးရွာလမ်းသည် မြေသားလမ်းဖြစ်ခြင်းကြောင့် မိုးတွင်းလမ်းပျက်ခြင်းများအတွက် လူငယ်များ ပူးပေါင်းပါဝင် ဆည်ဖို့ခြင်းများ ရှိကြပါသည်။

(ဇ) အခြေခံအဆောက်အဦး၊ လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေး

ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင်းရှိ လမ်းနှင့် ရွာချင်းဆက်လမ်းများမှာ မြေသား လမ်းများဖြစ်ပါသည်။ ကျေးလက်ဦးစီးဌာနမှ ကျောက်ချောလမ်းခင်းထားပေးခြင်း မရှိသေးပါ။ မြေသားလမ်းဖြစ်ခြင်းကြောင့် ထော်လာဂျီများ၊ ကားများ သွားလာမှု ကြောင့် လမ်းများပျက်စီးမှုများရှိနေပါသည်။ ရေကြောင်းလမ်း ရှိသော်လည်း သွားလာရ ခက်ခဲမှုရှိသောကြောင့် သွားလာမှုနည်းပါးကာ ကုန်းလမ်းခရီးဖြင့်သာ သွားလာ နေကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင် လမ်းပန်းဆက်သွယ်သွားလာရေးအတွက် အသုံးပြုသောပစ္စည်းများမှာ ထော်လာဂျီ (၃) စီး၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ် (၁၃၃) စီး၊ စက်ဘီး (၄၅) စီးတို့ကို အသုံးပြုလျှက် ရှိပါသည်။

ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်မီးရရှိမှုမရှိသေးပါ။ ကျေးရွာတွင်မိုဘိုင်းဖုန်းဆက်သွယ်ရေးမှာ စျေးကွက်နှင့် အခြားဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ လက်လှမ်းမီး အသုံးပြုနိုင်မှု ရှိသော်လည်း အခြားဖုန်းလိုင်းများမှာ ဆက်သွယ်မှုကောင်းသော်လည်း MPT ဖုန်း လိုင်းမှာ ဆက်သွယ်

လွယ်ကူမှု ခက်ခဲလျှက်ရှိပါသည်။ အင်တာနက်အသုံးပြုမှုများမှာ အသင့်အတင့်သာ ကောင်းမွန်၍ အခြားသတင်းအချက်အလက်များအတွက် ချိတ်ဆက်အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင်စာကြည့်တိုက်မရှိပါ။ လူငယ်များနှင့် ရွာသားများသည် ဗဟုသုတနှင့် အသိပညာ အတတ်ပညာများရရှိနိုင်သော စာအုပ်များနှင့် သတင်းစာ ဂျာနယ်များကို ဖတ်ရှုလေ့လာလို ကြပါသည်။ လက်ရှိမှာ ရွာသားများသည် သတင်း အချက်အလက်နှင့် ဗဟုသုတများကို ရေဒီယို၊ စလောင်း ၊ ဖုန်းများဖြင့်သာ လက်လှမ်းမီသလောက် ဖတ်ရှုလေ့လာနေကြရပါသည်။ သို့ပါ၍ စာကြည့်တိုက် ဆောက်လုပ်ပေးလျှင် ရွာသားများ သည် ဗဟုသုတများ၊ အသိပညာ၊ အတတ်ပညာ နှင့် သတင်းအချက်အလက်များကို ပိုမို လက်လှမ်းမီလာနိုင်ပါသည်။

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ကျေးရွာနေပြည်သူအများစုမှာ ဒေသခံမိသားစု ကျေးရွာတစ်ရွာဖြစ်သည်နှင့်အညီ မူးယစ်သေစာ သောက်စားခြင်းနှင့် ယစ်မျိုးဆိုင် ရောင်းချခြင်းမရှိသဖြင့် မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေမရှိပါကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ရွာသားများသည့် မိုဘိုင်းဖုန်းဆက်သွယ်ရေးကို အသုံးပြုနိုင်ကြပြီး လိုအပ်သလို သတင်းအရင်းအမြစ်များကို ဆက်သွယ်သိရှိနိုင်သည်။ အာမခံစနစ်ကို ချိတ်ဆက် အသုံးပြုနိုင်သော်လည်း မည်သို့ချိတ်ဆက်ရမည်ကို သိရှိနားလည်မှုမရှိခြင်းကြောင့် ချိတ်ဆက်ထားသူ မရှိသလောက်ပင်ဖြစ်သည်။ သဘာဝဘေး အန္တရာယ်လျော့ပေါ့ရေး အစီအစဉ်ကို သီးသန့်ရေးဆွဲထားခြင်းမရှိသော်လည်း ကြက်ခြေနီအသင်းများ ထပ်မံ ဖွဲ့စည်းခြင်းဖြင့် သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေး အစီအစဉ်များကို ဆောင်ရွက် နိုင်သည်။ ရွာသားများသည် ရဲစခန်းများသို့ အလွယ်တကူ ချိတ်ဆက်နိုင်ပြီး ကျေးရွာ တွင်လည်း ရာဇဝတ်မှု ဖြစ်ပွားခြင်းမရှိသလောက်နည်းပါးပါသည်။

၅။ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းနှင့် အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေများ

ကျေးရွာတွင် လူငယ်ပညာတတ်အနည်းငယ်ရှိပြီး လူဦးရေအားလုံး၏ (၆၃%)မှာ အလုပ်လုပ်နိုင်သည့် အရွယ်များဖြစ်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် ဘွဲ့ရ အရေအတွက်နှင့် အထက်တန်းပညာပြီးမြောက်သူ၊ အလယ်တန်းပညာ ပြီးမြောက်သူများလည်း အသင့်အတင့်ရှိသည်။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာလူထု၏ ကျန်းမာရေးအခြေအနေမှာ လက်ရှိ

အနေ အထားအရ ကောင်းမွန်ပြီး ဆေးဝါးကုသမှုနှင့် ဝန်ဆောင်မှုမှာ အသင့်အတင့် လက်လှမ်းမီသလောက်ရှိကာ ကျေးရွာသားများသည် စိုးရိမ်ရသော ဆေးဝါးကုသမှု အတွက်လည်း ဂွမြို့ ဆေးရုံကြီးသို့ သွားရောက်ပြီး ဆေးကုသမှု ခံယူကြသည်။ ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်းနှင့် ပွဲပိုးပစ္စည်းများမှာ လက်ရှိပညာရေး အနေအထား အတွက် အသင့်အတင့်အနေအထားတွင် ရှိပါသည်။သဘာဝအရင်းအမြစ်များဖြစ်သော လယ်ယာမြေများသည် မြေပြန့်နှင့် ကုန်းမြေများဖြစ်သော်လည်း မြေဆီသြဇာမှာ အတော်အသင့်ကောင်းမွန်သည်။ မိုးရွာသွန်းမှုမှာလည်း စပါးနှင့်ဆောင်းသီးနှံ စိုက်ပျိုးရန်အတွက် အထောက်အပံ့ဖြစ်သည်။

ကျေးရွာထွက်ကုန်များမှာ အသင့်အတင့် ထွက်ရှိသော်လည်း လမ်းပန်း သွားလာရေး အခက်အခဲ ကုန်သည်များဝင်ရောက်မှု အားနည်းခြင်းကြောင့် ဈေးနှုန်းမှာ အသင့်အတင့်သာရှိ၍ ဈေးကွက်အသင့်အတင့်မျှသာ ကောင်းမွန်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာတွင် တနိုင်တပိုင်မွေးမြူရေးလုပ်ကိုင်သူများ ရှိပါသည်။ မွေးမြူရေး ထွက်ကုန်များ ရောင်းချရန် ကုန်သည်များ ဝင်ရောက်ဝယ်ယူမှု အားနည်း သော်လည်း ဝက်နှင့်နွားတို့ကို တနိုင်တပိုင် ပုံမှန်မွေးမြူနေကြသည်။ မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းများကို စီးပွားဖြစ်မွေးမြူလိုသူများရှိကြပါသည်။

သို့သော် မွေးကုဦးစီးဌာနမှ နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာ ပံ့ပိုးမှုများကိုလည်း တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်ပေးရန် လိုအပ်သလို မွေးမြူရေးထွက်ကုန်များကို အလွယ်တကူ ရောင်းချနိုင်ရန် ဈေးကွက် ကောင်းတစ်ရပ် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်အောင် ဆောင်ရွက်ပေးလျှင် ပိုအဆင်ပြေလာ နိုင်ပါသည်။ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ် မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုမှာ မရှိသလောက် နည်းပါးပါသည်။

(ခ) **အဟာန့်အတားနှင့်စိန်ခေါ်မှု**

ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာရှိ လယ်ယာမြေများမှာ မြေဆီလွှာအသင့်အတင့် ကောင်းမွန် သော်လည်း စိုက်ပျိုးရေး နည်းစနစ်နှင့် မြေသြဇာ သုံးစွဲပုံ စနစ်ကျစွာ သုံးစွဲနိုင်မှု မရှိခြင်းကြောင့် စပါးအထွက်နှုန်းလျော့မှု ကြုံတွေ့နေရပါသည်။ လယ်ယာ မြေများကို တိုးချဲ့လုပ်ကိုင်နိုင်ရန် မဖြစ်နိုင်သဖြင့် လယ်ယာမြေများအတွက် စပါး အထွက်နှုန်း တိုးမြှင့်နိုင်ရန် စိုက်ပျိုးရေးနည်းစနစ်နှင့် စက်ကိရိယာ အထောက်အပံ့များ အထူး လိုအပ်ပါသည်။ ယခုနှစ်ကာလပိုင်းများတွင် စပါးဖျက်ပိုးများ ကျရောက်လျှက် ရှိပါသည်။

ပိုးသတ်ဆေးများကို သုံးစွဲသော်လည်း မည်သည့်ဆေးနှင့် မည်သို့ သုံးစွဲရမည်ကို သေချာစွာမသိခြင်းကြောင့် ထိရောက်သော ဖျက်ပိုးနှိမ်နင်းနိုင်ခြင်းမရှိပါ။ မြို့နယ် စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ နည်းပညာပိုင်း ဝန်ဆောင်မှုများကို ရရှိနိုင်သော်လည်း ဖျက်ပိုး နှိမ်နင်းရေးနှင့် စိုက်ပျိုးရေးနည်းစနစ်များကို ကျေးရွာများသို့ ထိရောက်စွာ အကောင် အထည်ဖော်ပေးသော အစီအစဉ်မရှိသေးပါ။

ကျေးရွာတွင် လယ်ယာမြေအပြင် အခြားသယံဇာတများဖြစ်သော သဲ၊ ကျောက်များ ပေါများစွာ ရှိပါသည်။ သို့သော် လည်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် မည်ကဲ့သို့ အသုံးချရမည်ကို မသိကြ၍ ကျေးရွာ၏ စီးပွားရေး ကျဆင်းမှုများ ကြုံတွေ့နေရကာ အထောက်အပံ့များလည်း အထူးလိုအပ် ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ငွေတိုးချေးသူများ ရှိသော်လည်း အတိုးနှုန်းမှာ မြင့်မားတတ် သည်။

ဘဏ်များမှ ကျေးရွာအရောက် ဝန်ဆောင်မှုပေးသော စနစ်မရှိပါ။ မြန်မာ့စိုက်ပျိုး ရေးဘဏ်မှာ ချေးပေးသောငွေမှာလည်း လယ်မြေပိုင်ဆိုင်သော အိမ်ထောင်စု များသာ မိမိ၏ ပိုင်ဆိုင်သော လယ်မြေဧက၏ သင့်လျော်သော ငွေကြေးပမာဏကို ရရှိကာ လယ်မြေ မပိုင်ဆိုင်သော အိမ်ထောင်စုမှာမရရှိပါ။ ချေးငွေလိုအပ်သော အိမ်ထောင်စု များမှာ အခြားငွေချေးပေးသော အဖွဲ့အစည်းများတွင် ငွေချေးရန်အတွက် စာရွက်စာတမ်း လိုအပ်ချက်များ ဖြည့်စွက်ရာတွင် အခက်အခဲများ ကြုံတွေ့ရကာ အချိန်မီ မရရှိသည် များလည်း ကြုံတွေ့နေရပါသည်။ ကျေးရွာတွင် အိမ်တွင်းမှု ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း နည်းပါးသဖြင့် အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေပုံမှန်ရရှိရေးအတွက် အခက်အခဲရှိနေပါသည်။ ဒေသတွင်လည်း အိမ်တွင်းမှု ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းအတွက် ကုန်ကြမ်း ၊ တတ်သိပညာ၊ အထိအတွေ့တို့ အားနည်းပါသည်။

၆။ **ပန်းတိုင်နှင့်မဟာဗျူဟာ**

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်

ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာရှိ အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ ရပ်မိ၊ ရပ်ဖများ ကျေးရွာသူ၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ဝင်များနှင့် တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းပြီး လာမည့် (၅)နှစ် တာကာလအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်ကို အောက်ပါအတိုင်း ချမှတ်ထားပါ သည်။

(က-၁) ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာ လူထုသည် သက်ဆိုင်ရာ ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့ အစည်းများ၏ အကူအညီအထောက်အပံ့ကို ရယူ၍ကျေးရွာထွက်ကုန်များကို ထိုက်သင့်သည့် ဈေးနှုန်းဖြင့်ရောင်းချနိုင်ခြင်း၊ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ ရရှိစေရန်အသက်

မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများ တတ်ရောက်ခြင်းများမှတဆင့် ကျေးရွာ၏ ဝင်ငွေကို တိုးတတ်အောင် ဆောင်ရွက်ပါမည် ။

(က-၂) ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာ လူထုသည် ပညာရေးဌာနမှ အထောက်အပံ့ကိုရယူ၍ ပိုမို ကောင်းမွန်သော ပညာရေးမှတဆင့် ကျောင်းသားလူငယ်များ၏ အကျင့် စာရိတ္တနှင့် စာတတ်မြောက်မှု ပိုမို ကောင်းမွန်လာစေကာ နိုင်ငံ့အကျိုးကို ထမ်းဆောင်နိုင်သော လူရည်ချွန်များ ဖြစ်လာစေရမည်။

(က-၃) ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထုသည် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ အထောက်အပံ့ကိုရယူ၍ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းကာ ကျေးရွာလမ်းတံတားများ ကောင်းမွန် လာအောင် ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်သွားမည်။

(ခ) အကောင်အထည်ဖော်နည်းဗျူဟာ

ကျွန်ုပ်တို့သည် အထက်ဖော်ပြထားသော ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်များကို ရောက်ရှိရန် အောက်ပါအကောင်အထည်ဖော်မှုများကို ဆောင်ရွက်သွားကြမည်။

(ခ-၁) ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာတွင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို ကိုယ်ပိုင်လုပ်နိုင်ရန်အတွက် အရင်းအနှီးငွေများရရှိလာအောင် ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ပြီး စိုက်ပျိုးရေး မွေးမြူရေးနှင့် ရေလုပ်ငန်းတို့ကို တိုးချဲ့ ဆောင် ရွက်မည်၊ ကျေးရွာရှိ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး မလုပ်ကိုင်ကြသော ကျဘမ်းလုပ်ကိုင်သူများ အတွက် လုပ်ကိုင် အခွင့်အလမ်းများ ရရှိစေနိုင်ရန် အသက်မွေးဝမ်း ကျောင်း နည်းပညာများ သက်ဆိုင်ရာဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မည်။ သင်တန်း တက်ထားသူများမှတဖန် ရရှိထားသော နည်းပညာ များကို၊ ကျေးရွာတွင် မျှဝေပြီး မိမိကိုယ်တိုင်ကလည်း ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းများတွင် အသုံးချကာ ကျေးရွာ၏ကုန်ထုတ်လုပ်မှု မြင့်မားလာပြီး ဝင်ငွေတိုးတက်စေရပါမည်။

(ခ-၂) ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာတွင် ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ပြီး မူလတန်း ကျောင်းဆောင် ပြုပြင်မွမ်းမံခြင်း၊ မူလွန်ကျောင်းများ တိုးချဲ့ခြင်း၊ ကျေးရွာ စာကြည့်တိုက်တည်ဆောက်ခြင်းများမှတဆင့်ကျေးရွာ၏စာတတ်မြောက်မှုကို မြင့်တင်၍ နိုင်ငံ၏ အကျိုးကို ထမ်းဆောင်နိုင်သော လူရည်ချွန်များဖြစ်အောင် ဆောင်ရွက်သွား ပါမည်။

(ခ-၃) ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ကုန်စည်စီးဆင်းမှု လျင်မြန်စေရန် လမ်းတံတားများ ကောင်းမွန်အောင် ပြုပြင်ခြင်း၊ ကျေးရွာ၏ ရေလွှမ်းမှုများအတွက် ရေထုတ်မြောင်းများ

ပြုပြင်ခြင်း၊ ကျေးရွာမီးလင်းရေးအတွက် မဟာဓါတ်အားလိုင်းများ ရရှိအောင် သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်ပြီး ကျေးရွာ၏ အခြေခံ အဆောက်အဦး များကို ပိုမိုကောင်းမွန်အောင် ဆောင်ရွက်သွားပါ မည်။

(ခ-၄) ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် အိမ်ခြံမြေဈေး မြင့်တတ်မှုကြောင့် အိမ်ယာမဲ့များပြား လာမှုများအတွက် သီးနှံထုတ်လုပ်ရေးညံ့ဖျင်းလာသော လယ်ယာမြေများကို ဈေးနှုန်း သက်သာ သည့် အိမ်ယာမြေဖော်ဆောင်ရန် နိုင်ငံတော်၏မူဝါဒများကို ပြုပြင်ရရှိအောင် သက်ဆိုင်ရာနှင့် ချိတ်ဆက်ပြီးဆောင်ရွက်သွားပါမည်။

၇။ **ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများအကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် မြို့နယ်နှင့်အထက် အဆင့် မှကူညီဖြေရှင်း ပေးရမည့်ကိစ္စများ**

အစိုးရ၏ မူဝါဒနှင့် လုပ်ငန်း အစီအစဉ်တို့ကို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးသောအစိုးရ ဌာနဆိုင်ရာ များနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာန၏ နည်းပညာ အကြံပေးအဖွဲ့တို့၏ အကြံပြုချက်အရ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာသူ ကျေးရွာသား များကိုယ်တိုင်ပြုစုဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအဖွဲ့ အစည်းများအနေဖြင့် နိုင်ငံတော် အဆင့်မှသည် ဒေသဆိုင်ရာအဆင့်၊ ထိုမှတစ်ဆင့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအဆင့်ထိ ပံ့ပိုးမှုပေးနိုင်မည့် အစိုးရဌာနများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ပေးပို့ နိုင်ကြ ပါသည်။

(က) စိုက်ပျိုးမြေများထိရောက်စွာအသုံးချနိုင်ရေး

ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် စပါးအပြင်နွေရာသီတွင် ဆောင်းသီးနှံအဖြစ် မြေပဲကို စိုက်ပျိုးကြသည်။ တောင်သူများအတွက် သီးနှံဖျက်ပိုးကျရောက်ခြင်းသည် အဓိက ပြဿနာ တစ်ရပ်ဖြစ်သည့်အပြင် ဓါတ်မြေဩဇာများကိုလည်း သီးနှံအလိုက်ထည့်ရမည့် နှုံထားတိတိကျကျ မသိရှိကြပါ။ ထို့ကြောင့် ဖျက်ပိုးထိရောက်စွာနှိမ်နင်းရေး နှင့် အပင် အာဟာရ အတွက် ဓါတ်မြေဩဇာထည့်သွင်းနည်းစနစ် များကို ရရှိရေး နည်းပညာများကို ဝန်ဆောင်မှု ရရှိရေးအတွက် စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှကူညီမှု ပြုသင့် ပါသည်။

(ခ) ငွေရေးကြေးရေးနှင့်ဘဏ်လုပ်ငန်းများ

ဘဏ်လုပ်ငန်းများကိုလည်း ဆင်းရဲတောင်သူ၊ အလယ်အလတ်တောင်သူနှင့် တောင်သူကြီးများအတွက် လိုအပ်သော ချေးငွေရရှိရန်စနစ်များ ပြောင်းလဲချမှတ်သင့် သည်။ အထူးသဖြင့် လယ်သမားများ၊ မွေးမြူရေးလုပ်ကိုင်လိုသူများ နှင့် ဈေးရောင်း

စသည့် စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မလုပ်ကြသော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများအတွက် အတိုးနှုန်း သက်သာသည့် ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ပေးသင့်ပါ သည်။

(ဂ) ဒေသနှင့် ကိုက်ညီသော လုပ်ငန်းများဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့

ကျေးရွာတွင် ရာသီချိန်လုပ်ငန်းကိုသာ မှီခိုနေရပြီး နေ့စဉ်ပုံမှန်ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ မရှိခြင်းကြောင့် အထူးသဖြင့် ဆင်းရဲသား လက်လုပ်လက်စား ကျလမ်းလုပ်ကိုင်သူ များအတွက် ဒေသနှင့် ကိုက်ညီသော အသေးစားစက်မှုလုပ်ငန်းများကိုထူထောင်ပေးခြင်း၊ ကမ်းခြေဒေသဖြစ်သဖြင့် ခရီးသွားလုပ်ငန်းများ ရရှိအောင် နိုင်ငံတော်မှ ကူညီဆောင်ရွက် ပေးသင့်ပါသည်။

၈။ စီမံကိန်း စီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ

ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာ၏ စီမံချက်များသည် အကောင်အထည်ဖော်မည့် ဗျူဟာ များကို လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများအဖြစ် သဘောထား နိုင်လည်နိုင်စေမည့် ဖော်ထုတ် ချက်များဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် စီမံချက်များသည် ငါနှစ်တာ စီမံချက်ကာလ အတွင်း ချမှတ်ထားသော ပန်းတိုင်များကို ရောက်ရှိရန် ပါဝင်ပေးမည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း အကောင်အထည်ဖော်မှုဆိုင်ရာ အဓိကသော့ချက်ဖြစ်သည်။

(က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း

ကျေးရွာလူထုက ကျေးရွာတွင် လိုအပ်ချက်များကို တင်ပြတောင်းဆိုထားသော စီမံချက်များထဲတွင် ငါးနှစ်တာကာလအတွက် မဲစနစ်ဖြင့် ဦးစားပေးရွေးချယ်ခဲ့ကြသော စီမံချက်များသည် ကျေးရွာတွင်လိုအပ်သော အဓိကလိုအပ်ချက်များကို ရွေးချယ် တင်ပြထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ငါးနှစ်တာ ကာလတစ်လျှောက်လုံးတွင် နောက်ထပ် ဆောင်ရွက်မည့် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများကိုလည်း တဆက်တည်း ရွေးချယ်ထားပါသည်။ ထို့ကြောင့် ငါးနှစ်တာကာလ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်၏ ဗျူဟာမြောက်မှု ဘောင်အတွင်း နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ကို တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက် သွားကြပါသည်။

(ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြှပ်နှံမှု အမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ စီမံချက်ကို အုပ်စု ခွဲခြားခြင်း

စီမံကိန်းစီမံချက်နှင့် စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကို စိစစ်စိပ်ဖြာနိုင်ရန် လုပ်ငန်းရပ်ဆိုင်ရာနှင့် ရင်းနှီးမြှပ်နှံမှုကို အုပ်စုခွဲသည်။ လုပ်ငန်းကဏ္ဍကို အခြေခံ၍ စီမံကိန်း အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်းဖြင့် ဝန်ကြီးဌာနများ ဦးစီးဌာနများအတွက် သက်ဆိုင်ရာ

လုပ်ငန်းများအလိုက် ဆောင်ရွက်ဖွယ်ရာများကို သိရှိနားလည်စေနိုင်သည်။ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်းသည် စီမံချက်ကိုအကဲဖြတ်ရာတွင် စီပွားရေး အကျိုးပြုဖြစ်ထွန်းမှုနှင့် အကျိုးသက်ရောက်မှုဆိုင်ရာ ငွေလုံးငွေရင်း အသုံးစရိတ်၊ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင်တင်ရေး၊ လူသားချင်းဆိုင်ရာ ထောက်ပံ့မှုတို့ကို ခွဲခြားသိရှိစေရန် အထောက် အကူပြုပါသည်။

လုပ်ငန်းကဏ္ဍကို အခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စု သတ်မှတ်ခြင်း ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဦးစီးဌာနများ ကယင်းတို့၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များအလိုက် ဖော်ထုတ်ထားသော လုပ်ငန်းကဏ္ဍအပိုင်း အခြားများကို သိရှိစေနိုင်သည်။

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စု သတ်မှတ်ခြင်းတွင်

- သာမန်အသုံးစရိတ်
- ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်
- စွမ်းဆောင်ရည် မြင့်တင်ရေးအသုံးစရိတ်
- လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့တို့ပါဝင်သည်။

(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

စီမံချက်များအလိုက် ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကို ဇယားဖြင့် ဖော်ပြထားပါသည်။ ကျေးရွာလူထုသည်နှစ်သစ်ရာအမှတ်ပေးအဆင့်ခွဲခြင်းစနစ်ဖြင့် ရွာလုံးကျွတ် အစည်း အဝေး တွင်စီမံချက်များ ဦးစားပေးအစီအစဉ်ကို ဖော်ထုတ်ထားပါသည်။ တချို့ စီမံချက် များကို ရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြား အေဂျင်စီ များထံမှ နည်းပညာအကူအညီများ ရရှိရန်လည်းလိုအပ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစည်းအဝေးတွင် သဘောတူသတ်မှတ်ထားသော ဦးစားပေး စီမံချက် လုပ်ငန်းများမှ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစည်းအဝေးတွင်သဘောတူသတ်မှတ်ထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်များမှာ

ကဏ္ဍ/အကြောင်းအရာ	အဆိုပြုစီမံချက်	ရမှတ်	ဦးစားပေး အဆင့်	မှတ် ချက်
သစ်တောထိန်းသိမ်းရေး	တောင်ညိုကြိုးပြင်ကာကွယ် တောပြင်ဆင်သတ်မှတ် ခြင်း	၉၉	၆	
ပညာရေး	အစိုးရအထက်တန်းကျောင်းရရှိရန် ဆောင် ရွက်ခြင်း	၁၄၀	၂	
ပညာရေး	ကျောင်းဆောင်သစ်တိုးချဲ့ဆောက် လုပ်ရန်	၁၃၀	၃	
ကျန်းမာရေး	ကျေးလက်ဆေး ပေးခန်းတည် ဆောက်ပေးခြင်း	၁၂၀	၄	
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး	ပေ(၁၂၀၀)ရှိသောရွာတွင်းလမ်းအား ပြင်ဆင်ခြင်း	၁၀၀	၅	
ရေပေးရေး	စိမ့်စမ်းရေသွယ်တန်း ခြင်း	၁၅၀	၁	
စိုက်ပျိုးရေး	စိုက်ပျိုးရေးဌာန နှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း	၉၈	၇	
စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း	အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းပညာသင်တန်းများလာ ရောက်ပို့ပေးခြင်း	၉၅	၈	
ငွေစုငွေချေး	ကျေးရွာအတွင်းငွေစုငွေချေးလုပ်ငန်းများလာရောက် လုပ်ကိုင်စေခြင်း	၉၀	၉	
စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော	ဒေသထွက်ကုန်ကြမ်းများနှင့်ကိုက်ညီသောစက်ရုံအ	၈၉	၁၀	

ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း	လုပ်ရုံများ တည်ဆောက်ပေး ခြင်း			
စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း	အိမ်တွင်းမှုအတတ်ပညာသင်တန်းများအား ပို့ချပေးခြင်း	၈၅	၁၁	
လူငယ်နှင့်ယဉ်ကျေးမှု	အားလပ်ချိန်များအသုံးချနိုင်ရန်ပညာပေးသင်တန်းများ သင်ကြားပို့ချပေး ခြင်း	၈၂	၁၂	
လူငယ်နှင့်ယဉ်ကျေးမှု	စာပေဗဟုသုတဖွံ့ ဖြိုးတိုးတက်စေရန်စာပေဟောပြောပွဲများ၊သင်တန်းများပေးခြင်း	၈၀	၁၃	
အားကစား	အားကစားကွင်း ပြန်လည်ပြုပြင် ခြင်း	၇၀	၁၄	
ကျား/မရေးရာ	ကျား–မတန်းတူ အခွင့်အရေးရရှိစေ ခြင်း	၅၀	၁၅	

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းကာလကို စီမံချက်လုပ်ငန်းများ ပြီးမြောက် အောင်မြင်စွာအကောင်အထည်ဖော်နိုင်မှုအပေါ် မူတည်ပြီး နှစ်စဉ်ပြုပြင်ရေးဆွဲမည်ဖြစ်ပြီး လက်ရှိအနေဖြင့်ရေးဆွဲ ထားသော စီမံကိန်းကာလ အပိုင်းအခြားကို အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

စဥ	စီမံကိန်း	ဦးစားပေးအဆင့်	၂၀၁၇	၂၀၁၈	၂၀၁၉	၂၀၂၀	၂၀၂၁
၁	**တောင်ညိုကြိုး ပြင်ကာကွယ် တောပြင်ဆင်သတ် မှတ် ခြင်း**	**၆**		√			
၂	**အစိုးရအထက်တန်းကျောင်းရရှိ ရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း**	**၂**	√				
၃	**ကျောင်းဆောင်သစ်တိုး ချဲ့ဆောက် လုပ်ရန်**	၃	√				
၄	**ကျေးလက်ဆေး ပေးခန်းတည် ဆောက်ပေးခြင်း**	**၄**		√			
၅	**ပေ(၁၂၀၀)ရှိသောရွာတွင်းလမ်း အား ပြင်ဆင်ခြင်း**	**၅**		√			
၆	**စိမ့်စမ်းရေသွယ်တန်း ခြင်း**	**၁**	√				
၇	**စိုက်ပျိုးရေးဌာန နှင့်ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ခြင်း**	**၇**			√		
၈	**အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာ သင် တန်းများလာ ရောက်ပို့ ချပေးခြင်း**	**၈**			√		
၉	**ကျေးရွာအတွင်းငွေစုငွေချေး လုပ်ငန်းများလာရောက်လုပ်**	**၉**			√		

	ကိုင်စေခြင်း						
၁၀	**ဒေသထွက်ကုန် ကြမ်း များနှင့် ကိုက်ညီသောစက် ရုံအလုပ်ရုံ များ တည်ဆောက်ပေး ခြင်း**	**၁၀**				√	
၁၁	**အိမ်တွင်းမှုအတတ်ပညာသင် တန်းများအား ပို့ချပေးခြင်း**	**၁၁**				√	
၁၂	**အားလပ်ချိန်များအသုံးချနိုင်ရန် ပညာပေးသင်တန်းများ သင်ကြားပို့ချပေး ခြင်း**	**၁၂**				√	
၁၃	**စာပေဗဟုသုတဖွံ့ ဖြိုးတိုး တက်စေရန်စာပေဟောပြောပွဲ များ၊သင်တန်းများပေးခြင်း**	**၁၃**					√
၁၄	**အားကစားကွင်း ပြန်လည်ပြုပြင် ခြင်း**	**၁၄**					√
၁၅	**ကျား-မတန်းတူ အခွင့်အရေးရရှိစေ ခြင်း**	**၁၅**					√

၉။ ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်

အောက်ပါဇယားတွင် ဖေါ်ပြထားသောစီမံချက်အလိုက် ဘတ်ဂျက်ပမာဏများသည်ရည်ညွှန်းနမူနာ ဖြစ် ကိုးကားရန် ပမာဏသာဖြစ်ပါသည်။ အမှန်တကယ်လိုအပ်သော ဘတ်ဂျက်ပမာဏတွက်ချက် နိုင်ရန်အသေးစိတ်ဆက်လက်၍ ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မီတီသည် တချို့စီမံချက် များကိုရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့များအစည်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် လုပ်ငန်းများ ထံမှ ဘတ်ဂျတ်အပါအဝင် စီမံချက်ပြုစုရေးဆွဲရေး အကူအညီများရရှိရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ ဖေါ်ပြထားသော ရည်ညွှန်းဘတ်ဂျက်ပမာဏတွင် ကျေးရွာလူထု၏ ငွေသား မဟုတ်သောထည့်ဝင်မှုများကိုထည့်သွင်းဖေါ်ပြထားခြင်းမရှိပါ။(ငွေသားမဟုတ်သောထည့်ဝင်မှု၊ ဥပမာ လုပ်အား၊သဲ၊ကျောက်၊ ပစ္စည်းကိရိယာ၊အချိန် စသည်)

စဥ်	**စီမံကိန်း**	**ရန်ပုံငွေ**	**ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအရအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (ကျပ်)**			
			သာမန်အသုံးစရိတ်	ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်	စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး	လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှု
၁	**တောင်ညိုကြိုး ပြင်ကာကွယ်တောပြင်ဆင်သတ်မှတ် ခြင်း**					√
၂	**အစိုးရအထက်တန်းကျောင်းရရှိရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း**			√		
၃	**ကျောင်းဆောင်သစ်တိုးချဲ့ဆောက်လုပ်ရန်**		√			
၄	**ကျေးလက်ဆေး ပေးခန်းတည်ဆောက်ပေးခြင်း**			√		
၅	**ပေ(၁၂၀၀)ရှိသောရွာတွင်းလမ်းအား ပြင်ဆင်ခြင်း**			√		
၆	**စိမ့်စမ်းရေသွယ်တန်းခြင်း**			√		
၇	**စိုက်ပျိုးရေးဌာန နှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း**				√	
၈	**အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းပညာသင်တန်းများလာရောက်ပို့ပေးခြင်း**				√	
၉	**ကျေးရွာအတွင်းငွေစု ငွေချေးလုပ်ငန်းများလာရောက်လုပ်**				√	

	ကိုင်စေခြင်း					
၁၀	**ဒေသထွက်ကုန် ကြမ်း များနှင့် ကိုက်ညီသော စက် ရုံအလုပ်ရုံ များ တည်ဆောက်ပေး ခြင်း**			√		
၁၁	**အိမ်တွင်းမှုအတတ်ပညာသင် တန်းများအား ပို့ချပေးခြင်း**				√	
၁၂	**အားလပ်ချိန်များအသုံးချနိုင် ရန်ပညာပေးသင်တန်းများ သင်ကြားပို့ချပေး ခြင်း**				√	
၁၃	**စာပေဗဟုသုတဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် စေရန်စာပေ ဟောပြောပွဲများ၊ သင်တန်းများပေးခြင်း**				√	
၁၄	**အားကစားကွင်းပြန်လည် ပြုပြင် ခြင်း**			√		
၁၅	**ကျား-မတန်းတူ အခွင့်အရေး ရရှိစေခြင်း**					√

၁၀။**ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်မည့်နည်းလမ်းနှင့်အစီအစဉ်များ**

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းကိုကျေးရွာလူထုက ဦးဆောင်အကောင်အထည်ဖော် မည်ဖြစ်သဖြင့် လုပ်ငန်းအောင်မြင်ရေးနှင့် ရည်မှန်းချက်များသို့ရောက်ရှိရေးမှာ ကျေးရွာတွင် တာဝန် ရှိပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့၏အခန်းကဏ္ဍ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းတွင် ပါဝင်သော စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကို အထိရောက်ဆုံး အကောင်အထည်ဖော်ရန်တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထု၏တာဝန် ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့သည် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေး တာဝန်ကိုအဓိကယူပါမည်။ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးအား တာဝန် ခွဲဝေအပ်နှင်း၍ သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဦးဆောင်ပါမည် ဥပမာ- မိဘ၊ဆရာအသင်းသည် ကျေးရွာမူလတန်းကျောင်း ပညာရေး အရည်အသွေးကောင်းမွန်

တိုးတက်ရန်တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေ၍ မွေးမြူရေးအဖွဲ့မှလည်းမွေးမြူရေး ထွက်ကုန် လုပ်ငန်းများကို တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်စေ၍ လယ်သမားအဖွဲ့က ကျေးရွာ လယ်ယာ ထွက်ကုန်နှင့် ကုန်ထုတ်လမ်းအဆင့်မြင့်ခြင်းလုပ်ငန်းကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက် စေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း

ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာအဖွဲ့က ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများအကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ဦးဆောင်စီမံခန့်ခွဲမှု တာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော်လည်း အခြားသော ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက်အဖွဲ့ များကိုလည်း ရှာဖွေဆက်သွယ်ပူးပေါင်းရန် လိုပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် မတတ်နိုင်သော အကူအညီများရယူဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ– မိဘဆရာ အသင်းသည် မူလတန်း ပညာရေးသင်ကြားမှုအရည်အသွေးတိုးတက်ရေး ဆောင်ရွက်ရန် မြို့နယ် ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရပါမည်။ မွေးမြူရေးအဖွဲ့မှလည်း မွေးမြူရေးထုတ်ကုန်ပစ္စည်း နှင့်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများကို တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အတွက်မြို့နယ်မွေးကုဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရပါမည်။ လယ်သမား အဖွဲ့အစည်းကလည်း လယ်ယာထုတ်ကုန် လုပ်ငန်းတိုးတက်လာရေးနှင့် အထောက် အကူပြုလမ်းအဆင့်မြှင့်တင်ရန် မြို့နယ်စိုက်ပျိုးရေး ဝန်ကြီးဌာန၊ မြို့နယ် အဆောက်လုပ်ရေးဌာနတိုနှင့်ဆက်သွယ်၍ စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာများ အင်ဂျင်နီယာ ဒီဇိုင်းပုံစံနှင့် တွက်ချက်မှုဆိုင်ရာ နည်းပညာများကို ရယူပါမည်။

(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ်လုပ်ငန်းအမျိုးအစားဖော်ပြချက်တွင် တင်ဒါ ခေါ်ယူဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုလည်းတွေ့ရပါမည်။ ဤလုပ်ငန်း အမျိုးအစား အတွက် အောက်ပါအဖွဲ့အစည်း၊ ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ပါဝင်မှုမှာ အမှန်ပင်လိုအပ်ပါသည်။

* ဆောက်လုပ်ရေး၊ ကြီးကြပ်ရေးစသည်လုပ်ငန်းများအတွက် ကန်ထရိုက် များ

*စိုက်ပျိုးရေးမွေးမြူရေးစသည့် သင်တန်းများအတွက် နည်းပညာ ဆိုင်ရာနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့များ (နိုင်ငံတကာ ဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ၊ လူထုအဖွဲ့အစည်းများ)ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ စီမံကိန်း

လုပ်ငန်းတွင် ဖော်ပြထားသော သတ်သတ်မှတ်မှတ် ကိစ္စများကိုသာ ကြီးကြပ်မှုပေးမည် ဖြစ်ပြီးလုပ်ငန်းတစ်ခုလုံးလွှမ်း ခြုံကြီးကြပ်ရန် တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့က တာဝန်ပေးထားသောအဖွဲ့ခွဲ ၏တာဝန်သာဖြစ်ပါသည်။ အချို့ကိစ္စများတွင် ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်မှာမြို့နယ်သက်ဆိုင်ရာ ဦးစီးဌာနက တာဝန်ယူပါမည်။ ဤကိစ္စမျိုးတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့သည် တာဝန်ပေး ထားသော အဖွဲ့ခွဲကို ဦးဆောင်၍ မြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် နီးနီးကပ်ကပ် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါမည်။

(ဃ) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ လည်ပတ်ရန်ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်း ဆိုင်ရာအစီအစဉ်များနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအမံများ

ကျွန်တော်တို့ကော်မတီအနေဖြင့်လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအတွက် ရေရှည်တည်တံ့ရေး အစီအစဉ်များထားရှိရမည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားဆောက်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုသူများထံမှအသုံးပြုခ ကောက်ခံခြင်း၊ စေတနာအလျောက် ထည့်ဝင်လိုသူများ ထံမှ အလှူငွေ ကောက်ခံခြင်းတို့ကို ဆောက်ရွက်မည် ထို့အပြင် တံတားပေါ်ဖြတ်သန်း သွားလာသယ်ယူမည့် ပစ္စည်းများ၏ပမာဏကို ကန့်သတ်ခြင်းကဲ့သို့သော စည်းကမ်းများ သတ်မှတ်မည်။ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများရေရှည်တံ့ရေးအတွက်လုပ်ငန်းအလိုက်သက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့ခွဲအား တာဝန်အပ်နှင်းဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ-အားဖြင့် တံတားပြုပြင် ထိန်းသိမ်းရေး အတွက်လမ်းကော်မတီ၊ စာသင်ကျောင်းပြုပြင် ထိန်းသိမ်း ရေးအတွက် မိဘ၊ဆရာအသင်း စသည့်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။

၁၁။ စီမံကိန်းအားစဉ်ဆက်မပြတ်လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

ကျွန်တော်တို့၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း အကောင်အထည် ဖော်ရာတွင် တိုးတက်မှုအခြေအနေများအားစနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်ကြ ပါမည်။ ပထမဦးစွာ ကြီးကြပ် စစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းကို ရိုးရှင်းလွယ်ကူသော နည်းလမ်း များဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ထိုမှသာရည်ရွယ်သည့်အတိုင်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ် သည့်လုပ်ငန်းကို ပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါလိမ့်မည်။

(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း

ကျွန်တော်တို့သည် ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း၏ လုပ်ငန်းပိုင်း ဆိုင်ရာတိုးတက်မှုနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှုတို့ကို စနစ်တကျကြီး

ကြပ်စစ်ဆေး ပါမည်။ ၎င်းစစ်ဆေးခြင်းကို (၃)လပတ် အစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကြီးကြပ် စစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့၏စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်း လုပ်ငန်းအလိုက် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးတို့က မိမိတို့တာဝန်ကျရာ ကဏ္ဍအလိုက်စစ်ဆေးသုံးသပ်ပါမည်။အဖွဲ့ခွဲအသီးသီးသည် မိမိတို့၏ စီမံကိန်းဆိုင်ရာ ပထမဆုံးသတင်းအချက်အလက်များ ရရှိအောင်ဆောင်ရွက် ကြပါမည်။ ယင်းအခြေခံ သတင်းအချက်အလက်များသည်စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုကို တိုင်းတာမည့်အညွှန်းကိန်းများဖြစ်ပါမည်။ (၃) လပတ်ကုန်ဆုံးချိန်တိုင်းတွင် အဖွဲ့နှင့် အဖွဲ့ခွဲ အသီးသီးသည် ၎င်းတို့၏ကြီးကြပ်စစ်ဆေးတွေ့ရှိမှုအစီရင်ခံစာကို ရွာလူထု အစည်းအဝေး၌ အစီရင်ခံတင်ပြပါမည်။ ဆက်လက်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည့်ကိစ္စများကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့မှ ဦးဆောင်ပါမည်။ (၃) လပတ်ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါအချက် အလက်များပေါ် ဦးတည်ပါမည်။

(၁) **လုပ်ငန်းပိုင်ဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု**

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများလုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့်ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတာ
- အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသော အခက်အခဲအဟန့်အတားများနှင့် ပြုပြင်သင့်သောအဆိုပြုချက်များ
- ပြုပြင်ပြောင်းခဲဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်သောဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့်စီမံကိန်းများ

(၂)**ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု**

- ငွေသားနှင့် ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအနှီးလိုအပ်ချက်များစုစည်းပြီးစီးမှု (မူလလျာထားချက်နှင့်နှိုင်းယှဉ်၍)
- (၃)လပတ်ကုန်တွင် ရှိသော ငွေသားနှင့် အခြားပစ္စည်းလက်ကျန်၊
- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအမြစ်များစုဆောင်းရာတွင် ကြုံတွေ့နေရသော အခက်အခဲများ၊ပြဿနာများ
  ငွေကြေးစုဆောင်းပြင်ဆင်မှုတိုးတက်ရန်အဆိုပြုနည်းလမ်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်း(၃)လပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာ အနှစ်ချုပ် ကို ပြုစုပြင်ဆင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာ ကျေးရွာအုပ်စု ဥက္ကဋ္ဌနှင့် သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်ဦးစီးဌာန များသို့အစီရင်ခံပေးပို့ပါမည်။ အစီရင်ခံစာသည် စာမျက်နှာ ၂ - ၃ မျက်နှာပါဝင်၍ အောက်ပါအချက်များကို အဓိကထားဖော်ပြပါသည်။ ၎င်းအစီရင်ခံစာ

တွင် အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင် ကျော်လွှားမှုများ၊ ကျေးရွာသူ / သားများပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်မည့်အစီအစဉ်များလို အပ်သော အကူအညီ အထောက်အပံ့များ စသည်တို့ ပါဝင်ပါသည်။

(ခ) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းအကဲဖြတ်ပွဲ

စီမံကိန်းကာလ နှစ်တစ်နှစ်ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှု အခြေအနေကို ဘက်စုံရှုထောင့်မှ ပြန်လည်သုံးသပ် အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ ဤနှစ်ပတ်လည် သုံးသပ်တွေ့ဆုံပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာကျွန်ုပ်တို့ဆောင်ရွက်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများ၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေများကို အောက်ပါအဖွဲ့အစည်း /ပုဂ္ဂိုလ်များအား ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာက ဖိတ်ကြားအသိပေးတင်ပြနိုင်သော အခွင့်အလန်း ဖန်တီးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

ဖိတ်ကြားမည့်အဖွဲ့အစည်းများမှာ–

* ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် အခြားသက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ၊ ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်းရှင်များ)၊ သတင်းမီဒီယာများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်း များစသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။
* နှစ်ပတ်လည် သုံးသပ်ပွဲမှ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားပါဝင်သက်ဆိုင်သူများထံမှ အကြံပြုချက်၊ သုံးသပ်ချက်များရယူနိုင်သော အခွင့်အလမ်းကိုလည်း ရရှိပါမည်။ ဤအကြံပြုချက်များဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ကိုပြန်လည်ပြုပြင်ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

(ဂ) **နည်းပညာဆိုင်ရာအကူအညီ**

ယခုကဲ့သို့ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်းနှင့်စီမံဆောင်ရွက်စဉ် ပထမဦး ကာလတွင် အချိန်ပိုင်းအလိုက်လေ့လာ စောင့်ကြည့်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်ခြင်းဆိုင်ရာ ကဲ့သို့ နည်းပညာအကူအညီ များကိုမြို့နယ်အဖွဲ့အစည်းများထံမှ လိုအပ်မည်ဖြစ်ပါသည်။

ကိုးကားစာရင်း

၁။ ၂၀၁၅/၁၆။ ငြေူကလေး၊ သာယာဝတီမြို့နယ်၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း။
၂။ ကျေးရွာအကျိုးတော်ဆောင်များဖြည့်စွတ်ထားသော ထောက်ကူပြုဇာယားများ။
၃။ ကျေးရွာအကျိုးတော်ဆောင်များဖြည့်စွတ်ထားသောတအိမ်ထောင်စုအချက်များ။

၄။ ကွင်းကြီးကမ်းနားကျေးရွာအုပ်စုဆွေးနွေးခြင်းဆိုင်ရာအချက်အလက်များ။

ကွင်းကြီးကမ်းနားကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အထောက်အကူပြု ဇယားများ

(၁) ကျေးရွာ လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ

(၁.၁) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

ဇယား (၁) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

အသက်အုပ်စု		ကျား	မ	စုစုပေါင်း	စုစုပေါင်း၏%
၁ နှစ်အောက်	နို့စို့အရွယ်	၁၂	၁	၁၃	၁.၇၆%
၁ နှစ်မှ ၅နှစ်အောက်	၅ နှစ်အောက်ကလေးငယ်	၃၁	၂၉	၆၀	၈.၁၃
၅ နှစ်မှ ၉ နှစ်အထိ	မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ်	၄၂	၃၀	၇၂	၉.၇၅
၉ နှစ်အထက်မှ ၁၅ နှစ် အထိ	အလယ်တန်းကျောင်းသားအရွယ်	၃၅	၃၄	၆၉	၉.၃၄
၁၅ နှစ်အထက်မှ ၆၀ နှစ် အထိ	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်	၂၃၄	၂၃၁	၄၆၅	၆၃
၆၀ နှစ်နှင့် အထက်	သက်ကြီးရွယ်ကြီး	၂၈	၂၆	၅၄	၇.၃၁

အသက်အုပ်စု	ကျား	မ	စုစု ပေါင်း	စုစုပေါင်း ၏%
စုစုပေါင်း လူဦးရေ	၃၈၂	၃၅ ၄	၇၃၈	၁၀၀%
စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု – ၁၉၀	တစ်အိမ်ထောင်ရှိ ပျမ်းမျှဦးရေ – (၄ယောက်)			

ရင်းမြစ် … (၁) **အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊** (၂) **ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။ လေ့လာတွေ့ရှိချက်။** ။ တနိုင်ငံလုံးအတိုင်းအတာအရ လူဦးရေသတ်မှတ်နှုန်းထားမှာ အိမ်ထောင်စုတစ်ခုလျှင် လူဦးရေ **(၅)** ဦးဖြစ်ပြီး ကျွန်တော်တို့ ကွင်းကြီးကမ်းနားကျေးရွာရှိ လူဦးရေနှင့် ယှဉ်လိုက်လျှင် ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာရှိ လူဦးရေကျဆင်းနေသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ၄င်းလေ့လာ တွေ့ရှိချက်မှာ အလုပ်ကိုင်နိုင်သည့် လူဦးရေ **(၄၆၅)** ဦးရှိသော်လည်း အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများရှားပါးမှုကြောင့် ဝမ်းစာဖူလုံမှုမရှိခြင်း၊ ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေး၊ လူမှုရေး၊ အလှူအတန်းကိစ္စများအတွက် ငွေကြေးလုံလောက်စွာရရှိနိုင်သည့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ ရှားပါးမှုများကြောင့် ကျေးရွာနေအိမ်ထောင်စုများအလိုက် အမျိုးသမီးများမှာ တစ်နိုင်တစ်ပိုင်ကျဘမ်း ဝင်ငွေရအလုပ်များကို အချိန်ပြည့် လုပ်ကိုင်နေရသည်များကို တွေ့ရှိရပါသည်။

(၁.၂) အလုပ်လုပ်နိုင်သူ အင်အား

(၁.၂.၁) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

ဇယား (၂) **လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား**

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက် လုပ်ကိုင်သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%	မိသားစုဝင်လုပ်အား		
၁	စိုက်ပျိုးရေး (သီးနှံ ထုတ်လုပ်ရေး)					

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အမိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက် လုပ်ကိုင်သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%	မိသားစုဝင်လုပ်အား		
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၅၅	၂၈.၉၄	၈၆	၁၁၁	လယ်၊ကွမ်း၊ ဥယျာဉ်၊ တောင်ယာ၊ကိုင်း
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၇	၃.၆၈	၁၁	၁၀	ကောက်စိုက်၊ပျိုးနုတ်၊လယ်စရင်းငှား
၂	**တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၃	**ငါးဖမ်း လုပ်ငန်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၄	**သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင် အိမ်ထောင်စု	%	မိသားစုဝင်လုပ်အား	တွဲဖက်လုပ်ကိုင်သူဦးရေ	မှတ်ချက်
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၁	၀.၅၂	၁		ကျောက်လုပ်ငန်း
၅	**ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁	၀.၅၂	၁		ဆန်စက်
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	၀	
၆	**လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့ နှင့် ရေပေးဝေရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	၀	
၇	**ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၂	၁.၀၅	၁	၀	လက်သမား
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက်	၁	၀.၅၂	၁	၅	ပန်းရံ

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက်လုပ်ကိုင်သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%	မိသားစုဝင်လုပ်အား		
	အလုပ်သမား					
၈	**ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၉	**ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁	၀.၇၆	၁	၀	အပ်ချုပ်
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	၀	
၁၀	**လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၂၄	၁၂.၆၃	၃၂	၁	ကုန်စုံဆိုင်၊ ကွမ်းပွဲစား
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၂	၁.၀၅	၂	၀	ကုန်စိမ်းသည်

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက် လုပ်ကိုင်သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%	မိသားစုဝင်လုပ်အား		
၁၁	**ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	၀	
၁၂	**ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေး နှင့် ဆက်သွယ်ရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၃	၁.၅၇	၃	၈	ကား၊ ထော်လာဂျီ၊ ခြွေလှေ့စက် မောင်း
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၅	၂.၆၃	၅	၂	ကား၊ စက်မောင်း
၁၃	**ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ် နှင့် ငွေချေးခြင်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၂	၁.၀၅	၂	၁	ငွေတိုးချေးသူ
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက်					

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက်လုပ်ကိုင်သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%	မိသားစုဝင်လုပ်အား		
	အလုပ်သမား					
၁၄	**အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ် ငှားရမ်းခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၁၅	**ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၁၆	**ပညာရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				၁	ကျောင်းဆရာ
၁၇	**ကျန်းမာရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက် လုပ်ကိုင်သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%	မိသားစုဝင်လုပ်အား		
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၁	၀.၅၂		၁	ကျေးလက် သားဖွား
၁၈	**လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၁၉	**အိမ်များတွင် အငှားလိုက်လုပ်သူများနှင့် အမျိုးအမည် မဖော်ပြနိုင်သော လုပ်ငန်းများ**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၈၇	၄၅.၇၈	၁၂၇	၃၃	ဝါးခုတ်၊ လယ်၊ ကွမ်းခြံ၊ ကိုင်း
၂၀						
	ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ နှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ (ဥပမာ – UN, INGOs,					

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက်လုပ်ကိုင်သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%	မိသားစုဝင်လုပ်အား		
	Companies, etc.,)					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
	စုစုပေါင်း	၁၉၀	၁၀၀%	၂၇၃	၁၉၁	

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။ လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေးနှင့်ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းတို့မှာ ဒေသနှင့်လျော်ညီစွာ ကိုယ်ပိုင်လုပ်ကိုင်သူများနဲပါး၍ ရာသီအလိုက် အလုပ်များသာရှိနေပါသည်။

(၁.၂.၂) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

ဇယား (၃) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

#	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး (ကျပ်)		အနည်းဆုံး (ကျပ်)		မှတ်ချက်
			ကျား	မ	ကျား	မ	
၁	လယ်ယာလုပ်ငန်း	နေ့စား	၇၅၀၀	၄၀၀၀	၅၀၀၀	၄၀၀၀	ကောက်စိုက်၊ ပျိုးနုတ်
၂	တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေး	နေ့					

#	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး (ကျပ်)		အနည်းဆုံး (ကျပ်)		မှတ်ချက်
			ကျား	မ	ကျား	မ	
		စား					
၃	ငါးလုပ်ငန်း – ရေချို/ရေငန် ငါးဖမ်းခြင်း၊ ငါးပိ၊ ငါးခြောက်လုပ်ငန်း	နေ့စား					
၄	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း	နေ့စား	၇၀၀၀	၅၀၀၀	၃၅၀၀	၃၀၀၀	ကျောက်တူး/တင်
၅	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	နေ့စား					
၆	ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း	နေ့စား	၅၀၀၀	၂၅၀၀	၂၅၀၀	၂၅၀၀	လမ်းပြင်၊ ကတ္တရာလောင်း
၇	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး	နေ့စား	၁၀၀၀၀		၅၀၀၀		စက်ပြင် ကိုယ်ပိုင်
၈	လက်လီ–လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး	နေ့စား	၁၀၀၀၀	၅၀၀၀	၅၀၀၀	၃၀၀၀	ခေါင်းရွက်ဗျတ်ထိုး၊ ကုန်စိမ်း
၉	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ(ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊	နေ့စား					

#	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး (ကျပ်)		အနည်းဆုံး (ကျပ်)		မှတ်ချက်
			ကျား	မ	ကျား	မ	
	သင်တန်း ပေးသူ စသည်)						
၁၀	ဟိုတယ်နှင့် စားသောက် ဆိုင်လုပ်ငန်း	နေ့စား					

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။

မှတ်ချက်

(၁) **လခစား အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ** = (**လစာ** ÷ ၂၂.၇၅)

(၂) **နာရီတွက်ဖြင့် ရသော အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ** = (**တစ်နာရီဝင်ငွေ** × ၈)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ယောကျ်ား တစ်ယောက်၏တစ်နေ့အများဆုံး လုပ်အားခနှင့်အနည်းဆုံးလုပ်အားခ၊ အမျိုးသမီး တစ်ယောက်၏ တစ်နေ့အများဆုံးလုပ်အားခနှင့် အနည်းဆုံးလုပ်အားခတို့ကို အထက်ပါဇယားကွက်တွင် တွေ့ရှိရပေလိမ့်မည်။အထက်ပါ လုပ်အားခများမှာ ကျေးရွာတွင် ပုံမှန်ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ မရှိသောကြောင့် ၄င်းဝင်ငွေသည် ပုံမှန်ဝင်ငွေမဟုတ်သော ရာသီပေါ် ဝင်ငွေသာဖြစ်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ လခစားအလုပ်သမားများနည်းပါးပြီး နေ့စားအလုပ်များတွင်သာ လုပ်ကိုင်သူများ ပေါများလှပါသည်။

(၁.၃) သဘာဝ ရင်းမြစ်များ

(၁.၃.၁) စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေဧရိယာ

ဇယား (၄) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာ အရည် အသွေး ကောင်း/သင့်/ညံ့	ဆည်ရေရရှိမှု (ရ/မရ/အနည်း အကျဉ်း)	ရေရင်းမြစ် (ရေရရှိသည့်နေရာ/ ရေပေးနိုင်သည့်ကေ)
လယ်မြေ	၇၃	သင့်	မရ	မိုးရေ
ယာမြေ /တောင်ယာ	၁၀	သင့်	မရ	မရှိ
ဥယျာဉ်ခြံမြေ	၂၂၁.၅	သင့်	မရ	မရှိ
အိမ်ခြံဝင်း စိုက်ခင်း				
နှစ်ရှည်သီးနှံစိုက်ခင်း				
ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာမြေ				
ကိုင်း/ကျွန်းမြေ	၆၄	သင့်	မရ	မရှိ
စားကျက်မြေ				
ပလပ်မြေ				
အခြား				
စုစုပေါင်း	၃၆၈.၅			

ရင်းမြစ် ... (၁) **အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊** (၂) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု။**

မှတ်ချက်။ ။ရေရှိသည့် နေရာအမျိုးအစား – ဆည်၊ မြစ်ရေတင်၊ စိမ့်စမ်းရေသွယ်၊ မြေအောက်ရေ

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကွင်းကြီးကမ်းနားကျေးရွာရှိ လယ်ယာမြေနှင့်ပတ်သက်၍ လေ့လာတွေ့ရှိချက်အရ မြေဆီလွှာသင့်တင့်သည့်အနေအထားရှိပြီး လယ်ယာမြေ ပိုင်ဆိုင်မှုနည်းပါးလှပါသည်။ ငွေကြေးလုံလောက်မှုမရှိသောကြောင့် မြေဆီလွှာ

ထိန်းသိမ်းမှု အားနည်းခြင်း၊ စပါးအထွက် နှုန်းတိုးမြင့်လာရေးအတွက် သင့်လျော်သော မြေဩဇာများကို လုံလောက်စွာသုံးစွဲနိုင်ပါက မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး ကောင်းမွန်လာပြီး စပါးအထွက်နှုန်းများ ပိုမိုကောင်းမွန် လာနိုင်ကြောင်း၊ အခြား ဥ ယာဥ်ခြံမြေတို့မှာ စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာများ လိုအပ်မှုကြောင့် အောင်မြင် ဖြစ်ထွန်းမှုများ အလွန်နည်းပါးသည်ကို တွေ့ရှိရသဖြင့် စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်မှုနည်းပညာ အားနည်းကြောင်း ကိုလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ မိုးရေကိုသာအဓိကထား စိုက်ပျိုးသောဒေသ ဖြစ်သောကြောင့် ကျေးရွာနေသူများအတွက် ဆန်ရေစပါး လုံလောက်မှု နည်းပါးပါသည်။

(၁.၃.၂) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ ရင်းမြစ်များ

ဇယား (၅) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ ရင်းမြစ်များ

အမျိုးအစား	**ရရှိနိုင်မှု (များ/သင့်/နည်း/မရှိ)**	**လက်လှမ်းမီနိုင်မှု (လွယ်/ခက်/ လက်လှမ်းမမီ)**
ကာဗွန် (ဓာတ်ငွေ့/ရေနံ)	**မရှိ**	**လက်လှမ်းမမှီ**
အခြား ရင်းမြစ်များ	**လမ်းခင်းကျောက်၊ သင့်**	**လွယ်**
အခြားသဘာဝ ရင်းမြစ်		
သဘာဝတိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ	**သင့်**	**ခက်**
သဘာဝအပင်မျိုးစိတ်များ (နွားစာ၊ ဆေးဘက်ဝင်အပင်များ)	**သင့်**	**ခက်**

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ဓာတ်ငွေ့/ရေနံတို့ မရရှိသော် လည်း အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များဖြစ်သော သဲ၊ ကျောက်၊ ထုံးကျောက်များ ပေါများစွာ ရရှိနိုင်သည့်အပြင် သဘာဝတိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ သင့်တင့်သည့် အကြောင်းရင်းမှာ ကျေးရွာဒေသအလိုက် သဘာဝတိရစ္ဆာန် မျိုးစိတ်များအား ဖမ်းဆီးဖြုန်းတီး သူများ မရှိခြင်း၊ စီးပွားရေးအရလုပ်ကိုင်သူများ

မရှိခြင်းတို့ကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။

(၁.၄) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

ဇယား (၆) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	**သတ်မှတ်စံနှုန်း**			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	**အလယ်အလတ်ရှိသောအိမ်ထေ ာင်စု**	**ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု**	**အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု**
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	**၅ဧက**	**၃ဧက**	**၂ဧကအောက်**	**မြေယာပိုင်ဆိုင်မှုမရှိ**
အိမ်အခြေအနေ	**သွပ်မိုး၊ပျဉ်ထောင်ကာ**	**သွပ်မိုး၊ပျဉ်ထောင်ကာ**	**ပျဉ်ခင်းပျဉ်ကာ၊ ဓနိမိုး**	**ဓနိမိုး၊ ထရံကာ**
လုပ်ငန်းသုံးကိရိယာ ပိုင်ဆိုင်မှု	**လယ်ထွန်စက်**	**ထွန်စက်**	**နွား**	**ပိုင်ဆိုင်မှုမရှိ**
ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် မဆိုင်သော ပိုင်ဆိုင်မှု	**ဆိုင်ကယ်၊ ကား၊တီဗွီ၊ စလောင်း၊ ဖုန်း၊စက်ဘီး၊ ထော်လာဂျီ**	**ဆိုင်ကယ်၊တီဗွီ ၊စလောင်း၊ ဖုန်း၊စက်ဘီး**	**ဆိုင်ကယ်၊ ပေါ်တေဘယ်၊ စက်ဘီး**	**စက်ဘီး**
အဓိကစီးပွားရေး လုပ်ငန်း	**ဈေးရောင်းပွဲစား**	**စိုက်ပျိုးရေး ဈေးရောင်း**	**လယ်စာရင်းငှား**	**ကျဘမ်း**
အခြားပိုင်ဆိုင်မှု	–	–	–	–
အိမ်ထောင်စု – ၁၉၀	**၅ (၂.၆၃%)**	**၆၄ (၃၃.၆၈%)**	**၆၅ (၃၄.၂၁%)**	**၅၆ (၂၉.၄၇%)**

ရင်းမြစ် ... (၁) ကျေးရွာလုံးကျွတ် အစည်းအဝေးပြုလုပ်ခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ဥစ္စာဓနအဆင့် သတ်မှတ်ပုံကို ၁၊၂၊ ၃၊ ၄ဟု အဆင့် **(၄)** ဆင့်ခွဲ၍ သတ်မှတ်ထားသည်ကို တွေ့ရပါမည်။ ကျွန်တော်တို့

ကျေးရွာတွင် အဆင်ပြေသောအိမ်ထောင်စုနည်းပါးပြီး လက်လုပ် လက်စားအိမ်ထောင်စုများသာ ပေါများလှပါသည်။ ပုံမှန်ဝင်ငွေရရှိသော လုပ်ငန်းများ မရှိခြင်း မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု မရှိသော လူတန်းစားများခြင်းတို့ကြောင့် ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုများခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

(၁.၅) ထိခိုက်လွယ်မှု

(၁.၅.၁) ဝမ်းစာ ဖူလုံမှု

ဇယား (၇) ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံး နှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ (ဥစ္စာစနေ အဆင့် "၃" နှင့် "၄" အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းစီ)

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု%	ဖြေရှင်းသည့် နည်းဗျူဟာ
၃ လအောက်	**၁**	**၃၃.၃၃%**	အကြွေးယူ၍ဖြေရှင်းသည်။
၃ လနှင့် ၆ လအောက်	**–**	**–**	
၆ လ မှ ၁၂ လ အထိ	**၂၂**	**၇၃.၃၃%**	လဆိုင်းနှင့်ဝယ် လုပ်အားခနှင့် ပြန်ဆက်သည်။

ရင်းမြစ်..ဥစ္စာစနေအဆင့် "၃" နှင့် "၄" အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းစီအားစစ်တမ်းကောက်ယူခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဝမ်းစာဖူလုံမှုစစ်တမ်းကောက်ယူရာတွင် လေ့လာတွေ့ရှိချက်မှာ ချေးငှားခြင်းမရှိပဲ တစ်နေ့လျှင်အနည်းဆုံးနှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများမှာ မြေယာပိုင်ဆိုင်မှုများသည့် အိမ်ထောင်စု အနည်းငယ်သာရှိပြီးများသောအားဖြင့် လယ်ယာမြေ ပိုင်ဆိုင် သော်လည်း ဝမ်းစာဖူလုံမှု မရှိသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ ၄င်းအကြောင်းရင်းမှာ လယ်ယာရှင်များသည် ကျေးရွာတွင် အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်း မရှိသောကြောင့် အလုပ်သမားအငှားခကို မိမိလယ်မှ

ထွက်ရှိသော စပါးကို အပင်မပေါ်ခင်ကပင် ကြိုတင်ရောင်း၍ လုပ်အားခပေးရသဖြင့် ဝမ်းစာလုံလောက်မှု မရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ အခြားလယ်ယာမဲ့ အိမ်ထောင်စုများ မှာလည်း ပုံမှန်ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမရှိသဖြင့် ရာသီပေါ် လုပ်အားခလေးနှင့်သာ စားဝတ်နေရေးကို ဖြေရှင်းနေရ သဖြင့် ဝမ်းစာဖူလုံမှု မပြည့်ဝသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

(၁.၅.၂) ကူညီစောင့်ရှောက်မှု အထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၈) ကူညီစောင့်ရှောက်မှု အထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှု အခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	ကျား	မ	ပေါင်း
မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိသော သက်ကြီးရွယ်အို ၆၀ နှစ်နှင့်အထက်			
မိသားစု/ရပ်ရွာ၏စောင့်ရှောက်မှုမရှိသော မသန်စွမ်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်	–	–	–
	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်		
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့် အမျိုးသမီးဦးဆောင် အိမ်ထောင်စု	၂		
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့် မုဆိုးဖို/ တစ်ခုလပ် အိမ်ထောင်စု	၁		
အခြားဒေသသို့ ကြာမြင့်စွာ သွားရောက် နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု			

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင်

မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိသော သက်ကြီးရွယ်အို ၆၀ နှစ်နှင့်အထက် သက်ကြီးရွယ်အိုများနှင့် အခြားဒေသသို့ ကြာမြင့်စွာသွားရောက် နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စုများလည်း မရှိပါ။ သက်ကြီးရွယ်အိုနှင့် မသန်စွမ်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များရှိသော်လည်း မိသားစုမှ စောင့်ရှောက်ပေးမှုရှိပါသည်။အမျိုးသမီးဦးဆောင်သောအိမ်ထောင်စုနှင့် မုဆိုးဖို/ တစ်ခုလပ်အိမ်ထောင်စုများ အနည်းငယ်ရှိပြီး ကူညီစောင့်ရှောက်ရန် လိုအပ်သော အခြေအနေ နည်းပါလှပါသည်။

(၁.၅.၃) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၉) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	စားနပ်ရိက္ခာ မဖူလုံမှု	လတ်	နေ့စားလုပ်ငန်းများရှိခြင်း
၂	သဘာဝရင်းမြစ်ရှားပါးမှု (မြေ၊ စိုက်ပျိုးရေ)	လတ်	ထပ်မံတိုးချဲ့ရန်မြေကွက်မရှိ/နွေရာသီစိုက်ပျိုးရေမရရှိ
၃	ရေကြီးခြင်း	မြင့်	မိုးရာသီတွင်တောင်ကျရေကြီးခြင်း
၄	မိုးခေါင်ခြင်း	နိမ့်	
၅	အအေးလွန်ကဲခြင်း	နိမ့်	
၆	မုန်တိုင်း	နိမ့်	ရံဖန်ရံခါ မုန်းတိုင် ဝင်ရောက်
၇	လျှော်	နိမ့်	ထိခိုက်မှုမရှိ
၈	မီးဘေး	နိမ့်	

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၉	ဆားငန်ရေဝင်မြေ	နိမ့်	
၁၀	မြေပြိုခြင်း၊ မြေဆီလွှာပျက်ယွင်းမှု	နိမ့်	
၁၁	သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း	မြင့်	အစိုးရသစ်ထုတ်လုပ်ရေးလုပ်သောကြောင့်
၁၂	ငှက်ဖျားရောဂါ	နိမ့်	စောင့်ရှောက်ကုသမှုရှိ
၁၃	တီဘီရောဂါ	နိမ့်	
၁၄	ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ	နိမ့်	
၁၅	ပြည်တွင်း ပဋိပက္ခ	နိမ့်	
၁၆	တိရစ္ဆာန် ကူးစက်ရောဂါကျရောက်မှု	နိမ့်	ရာသီအကူးအပြောင်းတွင်ဖြစ်
၁၇	လူကုန်ကူးခြင်း	နိမ့်	
၁၈	ဝေးလံခေါင်သီ/လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲစသည်	နိမ့်	
၁၉	အခြား		

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာ၏ထိခိုက်သက်ရောက်မှုအခြေအနေအရ ဇယားပါအချက်အလက်များရှိ အဓိကအချက်အလက်များကို လေ့လာခဲ့ပုံများမှာ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များကြောင့် ထိခိုက်မှုအနည်းငယ်ရှိသော်လည်း စိုးရိမ်ရလောက်သော အခြေအနေမျိုးမရှိပါ။ သစ်ထုတ်လုပ်ငန်းများကြောင့်ည သစ်တောများပြုန်းတီးသည့်အတွက် စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မြေဆီလွှာပျက်ယွင်းခြင်းများ ရှိပါသည်။

စားနပ်ရိက္ခာအတွက် ဖူလုံမှုရှိပြီး ကျန်းမာရေးအတွက် ထိခိုက်မှု နည်း**ပါး**လှပါသည်။

**(၁.၅.၄)	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ**

ဇယား (၁၀) **ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ**

စဉ်	**ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ**	**ထိခိုက်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)**	**မှတ်ချက်**
၁	**လူငယ်**	**လတ်**	လူငယ်ပေါများခြင်း
၂	**အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု**	**နိမ့်**	
၃	**မြေယာမဲ့၊ ဆင်းရဲသားတောင်သူ**	**လတ်**	ဆင်းရဲသားမြေယာမဲ့များ ရှိခြင်း
၄	**သဘာဝဘေးဒဏ် ဆိုးရွားစွာ ကျရောက်နိုင်သော အိမ်ထောင်စု/ ကူးစက်ရောဂါ ထူပြောသော ဒေသတွင် နေထိုင်သူ**	**နိမ့်**	
၅	**မြစ်ကမ်းဘေး နေထိုင်သူများ**	**နိမ့်**	
၆	**မတော်တဆမှုဖြစ်နိုင်ခြေမျ ားသော နေရာ** (Prone to accident) **တွင် နေထိုင်သူများ**	**နိမ့်**	
၇	**ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွာရွှေ ပြောင်းခံရသူများ** (IDP)	**နိမ့်**	

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၈	မြေနိမ့်ပိုင်း နေထိုင်သူများ	နိမ့်	
၉	ငါးကန်ပိုင်ရှင်	နိမ့်	
၁၀	လက်လုပ်လက်စားများ၊ ကျပန်း	နိမ့်	
၁၁	လူနည်းစုလူမျိုးများ	နိမ့်	
၁၂	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခ ဧရိယာတွင် နေထိုင်သူများ	နိမ့်	
၁၃	နယ်စပ်ဒေသတွင် နေထိုင်သူများ	နိမ့်	
၁၄	ရွှေတွင်းလုပ်သား	နိမ့်	
၁၅	ဆေးစွဲသူများ	နိမ့်	
၁၆	ကူးစက်ရောဂါရနိုင်ခြေရှိေ ော သူများ	နိမ့်	
၁၇	လှည့်လည်သွားလာ၍ ဈေးရောင်းသူများ	နိမ့်	
၁၈	နေရပ်ပြန် အခြေချသူများ	နိမ့်	
၁၉	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ	နိမ့်	ပုံမှန်ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ ရှားပါးမှုကြောင့်
၂၀	ကားသမား	နိမ့်	
၂၁	အခြား		

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် အခြေခံအားဖြင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများဖြစ်ပါ၍ ထိခိုက်သက်ရောက်မှုအားခံရ နိုင်သည့်သူ အနေအထားအရ လက်ရှိ ထိုင်သူများမှာ မရှိနိုင်ကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ သို့ရာတွင် မြေယာမဲ့ဆင်းရဲသား တောင်သူများ အနေဖြင့်မိမိတို့၏ တစ်နိုင်တစ်ပိုင် ဒေသထွက်ကုန်များမှာ ဈေးကွက် မရှိခြင်း၊ ကုန်ဈေးနှုန်းကျဆင်းခြင်း၊ စားသုံးသူနဲပါးခြင်းများကြောင့် ထိခိုက်သက် ရောက်မှုများ တွေ့ကြုံ နိုင်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂) ကျေးရွာ၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

(၂.၁) ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ အခြေအနေ

(၂.၁.၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်း အမည်	အမျိုးအစား (၁/၂/၃)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်း တာဝန်	ဦးဆောင် ဖွဲ့စည်း သူများ (၄/၅)	စွမ်းဆောင် နိုင်မှု (၆/၇/၈)
			ကျား	မ	ပေါင်း			
၁	ကျေးရွာလူမှုရေးအဖွဲ့	၃	၂၀	၁၀	၃၀	သာရေး/ နာရေး	၄	၇
၂								
၃								
၄								
၅								

စဉ်	အဖွဲ့အစည်းအမည်	အမျိုးအစား (၁/၂/၃)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်းတာဝန်	ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ (၄/၅)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (၆/၇/၈)
			ကျား	မ	ပေါင်း			
၆								
၇								
၈								

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

အုပ်စုအမျိုးအစား

(၁) စီးပွားရေးအခြေခံသောအုပ်စု– လယ်သမားအဖွဲ့၊ ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့ စသည့်။

(၂) လူမှုရေးအဖွဲ့ – ဥပမာ – အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့။

(၃) ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့။

ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ

(၄) ကျေးရွာလူထုကိုယ်တိုင်

(၅) ပြင်ပအဖွဲ့အစည်း

အဖွဲ့စွမ်းဆောင်နိုင်မှုအခြေအနေ

(၆) ကောင်း – လွန်ခဲ့သောနှစ်က ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက် (၁–၂) ခု အောင်မြင်မှု ရရှိခဲ့။ ပုံမှန်အစည်းအဝေး ကျင်းပခြင်းနှင့် တက်ရောက်မှုကောင်း၊ မှတ်တမ်းများကို စနစ်တကျ ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း၊ ကျေးရွာတွင်းရှိ အခြားအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှု ရှိခြင်း။

(၇) သင့် – လွန်ခဲ့သောနှစ်က ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက် (၁–၂) ခု အောင်မြင်မှု ရရှိခဲ့။ ပုံမှန်အစည်းအဝေး ကျင်းပခြင်းနှင့် အသင့်အတင့် တက်ရောက်မှုရှိ၊ မှတ်တမ်းအချို့ စနစ်တကျ ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း။

(၈) ညံ့ (အားနည်း) – ကြုံသလို အစည်းအဝေးကျင်းပခြင်း၊ မှတ်တမ်းအချို့သာ ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင်းရှိ

လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ ဖြစ်သည့် ကျေးရွာလူမှုရေးအဖွဲ့သည် ကျေးရွာ၏ဘာသာရေး၊ လူမှုရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ လုံခြုံရေး ကိစ္စများတွင် မိမိတို့တတ်စွမ်းနိုင်သည့် အသိအညာဗဟုသုတများဖြင့် အရှိန်အဟုန်မြင့် ဆောင်ရွက် လျက်ရှိသည်ကိုလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၁.၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	**အမည်**	**အဖွဲ့အစည်း အမျိုးအစား (၁/၂/၃/၄/၅/၆/၇)**	**အဖွဲ့အစည်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် အစီအစဉ်**
၁			
၂			
၃			
၄			
၅			
၆			

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။

(၁) **ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သက်သောအဖွဲ့အစည်း** (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)

(၂) **အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း** (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)

(၃) **အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း**

(၄) **ဘက်ပေါင်းစုံဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းများ** (ဥပမာ–ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၊ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)

(၅) **ကဏ္ဍအလိုက် ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်း** (ဥပမာ – UK Aid, GIZ **စသည့်**)

(၆) **ပရဟိတအဖွဲ့** (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)

(၇) **ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် လက်ရှိအချိန်အထိ ပြင်ပမှ လာရောက်ကူညီပေးသော အဖွဲ့အစည်းများမရှိသေးပါ။

(၂.၂) စီးပွားရေးနှင့် အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

(၂.၂.၁) သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး

(၂.၂.၁.၁) စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား (၁၃) ကျေးရွာ၏**စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု**

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှုအရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု %	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်သတ်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့	၁၂၇	၆၆.၈၄%	မြေမဲ့ယာမဲ့
၂	၂.၅ ကေအောက်	၁၉	၁၀%	ဆင်းရဲသားတောင်သူ
၃	၂.၅ ကေမှ ၅ ကေထိ	၁၄	၇.၃၆%	တောင်သူငယ်
၄	၅ ကေမှ ၁၂.၅ ကေကြား	၂၃	၁၂.၁၀%	အလယ်အလတ်စားတောင်သူ
၅	၁၂.၅ ကေ အထက်	၇	၃.၆၈%	တောင်သူကြီး
ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စု စုစုပေါင်း		၁၉၀	၁၀၀%	

ရင်းမြစ် ... (၁) **အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊** (၂) **ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုဦးရေ အရေအတွက်မှာ **(၁၂၇)** အိမ်ရှိသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ မြေယာမဲ့တောင်သူများ အနေဖြင့် စီးပွားရေး အခြေအနေထက် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းအဖြစ် ကျဘမ်း အလုပ် အကိုင်များနှင့် တစ်နိုင်တစ်ပိုင်လုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်ရကြောင်း၊ ဆင်းရဲသား တောင်သူ

များနှင့် တောင်သူငယ်တို့မှာ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုနှင့် စိုက်ပျိုးမှုအားနည်း၍ အခြား ပြင်ပ လုပ်ငန်းများနှင့် ပူးတွဲလုပ်ကိုင်ရပါကြောင်း၊ အလယ်အလတ်စားတောင်သူများနှင့် တောင်သူကြီးများအနေဖြင့် မိမိတို့ပိုင်ဆိုင်သည့် မြေယာလုပ်ကိုင်မှုဖြင့် စီးပွားရေးကို အသင့်အတင့်ဆောင်ရွက်ကာ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အခြေအနေများကို ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်နေရကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၂.၁.၂) အစိုးရ နှင့် ပုဂ္ဂလိက ရေရင်းမြစ်များမှ ရေသွင်းနိုင်သည့် ဧရိယာ

ဇယား (၁၄) ကျေးရွာ၏ ရေရင်းမြစ်နှင့် **ရေသွင်းဧရိယာ**

စဉ်	ရင်းမြစ်	အစိုးရ/ပုဂ္ဂလိက	ရေသောက်ဧက	ရရှိနိုင်မှု	
				တနှစ်ပတ်လုံး/ရာသီအလိုက်	လုံလောက်မှု (ရှိ/မရှိ)
၁	ဆည်	–	–	–	–
၂	ရေလွှဲဆည်	–	–	–	–
၃	မြစ်ရေတင်စီမံကိန်း	–	–	–	–
၄	အဝီစိတွင်း	–	–	–	–
၅	လက်ငင်ရေတွင်း	–	–	–	–
၆	စိမ့်စမ်းရေ	–	–	–	–
၇	ချောင်းရေ	–	–	–	–
၈	အခြား	–	–	–	–

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာ၏ ရေရင်းမြစ်နှင့် ရေသွင်း ဧရိယာကိုဖော်ပြရလျှင် ဇယားပါအချက်အလက်များမှာ ဒေသအလိုက် ဆောင်ရွက်ထားရှိ

မှုမရှိပါသဖြင့် မိုးရေကိုသာလက်ရှိသုံးစွဲနေရသည့် အနေအထားရှိပြီးသဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်အနေအထားအရ ရေရှားပါးဆုပ်ယုတ်မှုများ ပိုမိုမြင့်မားလာသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ဒေသခံပြည်သူများ ရေပြတ်လတ်မှုမရှိစေရေးအတွက် အဝီစီတွင်းများ ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ပါက လက်ရှိအနေအထားထက် ပိုမိုကောင်းမွန်လာနိုင်မည်ဟု လေ့လာတွေ့ရှိရ ပါသည်။

(၂.၂.၁.၃) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား (၁၅) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	စုစုပေါင်း စိုက်ဧက	သီးနှံထွက်မှု				သီးနှံ စိုက်ပျိုးသည့် ကာလ		သွင်းအားစု လိုအပ်ချက် (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	အမြတ်ရရှိနိုင်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
		ယူနစ်	အနည်းဆုံး	အများဆုံး	ပျမ်းမျှ	မှ	ထိ			
စပါး	၇၃	တင်း	၃၀	၅၀	၄၀	၇	၁၁	လတ်	လတ်	
ငရုပ်	၆၄	ပိဿာ	၅၀	၁၀၀	၈၀	၁၂	၄	လတ်	လတ်	
–										
–										

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာရှိ အဓိကသီးနှံဖြစ်သော စပါး၊ ငရုပ်စသည်တို့၏ အထွက်နှုန်းများကို အထက်ပါဇယားတွင် လေ့လာတွေ့ရှိရပါမည်။ သီးနှံ အထွက်နှုန်းမှာ အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ပါသည်။ အခြားသီးနှံများကို တွဲဖက်

စိုက်ပျိုးကြသော်လည်း သွင်းအားစုလိုအပ်ခြင်း၊ အမြတ်ရရှိမှု နည်းပါးခြင်း တို့ကြောင့် အနည်းငယ်သာ စိုက်ပျိုးကြပါသည်။

(၂.၂.၁.၄) လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ

ဇယား (၁၆) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံးကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

စက်အမျိုးအစား	ပိုင်ဆိုင်မှု					စက်ကိရိယာငှားရမ်းလုပ်ကိုင်နေသောတောင်သူအရေအတွက်	မှတ်ချက်/ အခြေအနေ
	တစ်ဦးချင်းပိုင်	အဖွဲ့ပိုင်		ရွာပိုင်			
		အရေအတွက်	လယ်သမားဦးရေ	အရေအတွက်	လယ်သမားဦးရေ		
ထွန်စက်							
လက်တွန်းထွန်စက်	၄						
အစေ့ချ ကိရိယာ							
ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက်							
ရိတ်သိမ်းစက်	၁						
ခြွေလှေ့စက်							
ရေစုပ်စက်	**၃၃**						တပိုင်တနိုင်သုံး
ခြေနင်းရေတင်စက်	၁						
မြက်ရိတ်စက်	၄						
အခြား							

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း -

လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံးကိရိယာပိုင်ဆိုင်မှုမှာ တောင်သူစရင်းနှင့် ယှဉ်ကြည့်လျှင် စက်ကိရိယာပိုင်ဆိုင်မှုမှာ အားနည်းနေကြောင်းတွေ့ရပါသည်။ ငွင်းပိုင်ဆိုင်မှုနည်းပါးရခြင်းမှာ ဝမ်းစာဖူလုံမှုမရှိခြင်း၊ ငွေကြေးလုံလောက်မှုမရှိခြင်းများကို တွေ့ရှိ ရပါသည်။ လက်ရှိစက်ကိရိယာအင်အားကို တောင်သူ များအနေဖြင့် ငှားရမ်းထွန်ယက်ခြင်း၊ ခြွေလှေ့ခြင်းများပြုလုပ်ရပါကြောင်း၊ ငှားရမ်းပြုလုပ် ရခြင်းမှာ ရာသီဥတုမမှန်ကန်၍ အချိန်မှီစိုက်ပျိုးနိုင်ရန် ငှားရမ်းဆောင်ရွက် နေသည်ကို လေ့လာ တွေ့ရှိရပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ လက်ရှိရာသီဥတုအရ ဌာနဆိုင်ရာများမှ ကုပ္မဏီများနှင့် ချိတ်ဆက်၍ တောင်သူလယ်သမားများအတွက် စိုက်ပျိုးရေးသုံးရေး .စက်ကိရိယာများ ချထားပေးလျှင် အဆင်ပြေနိုင်ပေမည် ဟုလည်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၂.၁.၅) သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၇) သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခြေအနေ	**ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်**
မြေ(စိုက်ပျိုးမြေရရှိနိုင်မှု၊မြေဆီသြဇာ)	**ထပ်မံတိုးချဲ့စိုက်ပျိုးရန် မြေရရှိနိုင်မှုမရှိ**
ရေရင်းမြစ်	**မိုးရေဖြစ်သာစိုက်၊ နွေအခါရေရှားပါး**
သဘာဝမြေဆွေး၊ အော်ဂဲနစ် မြေသြဇာ	**နွားချေး၊ မြေဆွေးအသင့်အတင့်ရှိ**
အော်ဂဲနစ်/ဓာတု ပိုးသတ်ဆေး	**ဓာတု ပိုးသတ်ဆေးဝယ်ယူသုံးစွဲနိုင်**
ချေးငွေနှင့် ငွေကြေး	**မိုးစပါးချေးငွေ နှင့် ဆောင်းသီးနှံချေးငွေတို့ကို**

အခြေအနေ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
ဝန်ဆောင်မှုများ	**အတိုးနှုန်းသက်သာစွာဖြင့်ရရှိ ပါသည်။**
နည်းပညာ၊ အုပ်ချုပ်ရေး ပိုင်းဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု များ	**သင်တန်းပို့ချမှုမရှိ**
သွင်းအားစုဈေး ကွက်	**ဝယ်ယူသုံးစွဲရန်လက်လှမ်းမှီ**
ထုတ်လုပ်မှုဈေး ကွက် နှင့်ကုန် သွယ်မှု	**သင့်တင့်သောကုန်သွယ်မှုရှိ**
အခြား	–

ရင်းမြစ် … (၁) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု၊** (၂) **သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်အစိုးရဦးစီး ဌာနများ။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာတွင် သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းကောင်းများမှာ လက်ရှိမြေပြင်အရ စိုက်ပျိုးမြေများ လုံလောက်စွာရှိခြင်း၊ မြေဆီမြေသြဇာ အသင့်အတင့်ရှိခြင်း၊ သဘာဝမြေဆွေးများ ဖြစ်သော နွားချေး၊ ကြက်ချေးများရရှိခြင်း၊ ရေရင်းမြစ် နှင့်ပတ်သက်၍ နွေရာသီ စိုက်ပျိုးရေးအတွက် ရေအရင်းအမြစ်အားနည်းခြင်း၊ မြေသြဇာ၊ ပိုးသတ်ဆေးနှင့် ပတ်သက်၍ ထိရောက်စွာအသုံးပြုနိုင်ကြောင်းကို တွေ့ရှိရသော်လည်း ဝယ်ယူ သုံးစွဲနိုင်ရေးအတွက် အလွန်ခက်ခဲပါကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၂.၁.၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၁၈) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
စိုက်ပျိုးမြေ တိုးချဲ့နိုင်မှု	**စိုက်ပျိုးမြေတိုးချဲ့နိုင်မှု မရှိပါ။**
မြေဆီဩဇာ အခြေအနေ	**သစ်တောပြုန်းတီးမှုကြောင့် မြေဆီဩဇာဆုတ်ယုတ်မှုရှိ**
ငွေကြေးအရင်းအနှီး ရရှိနိုင်မှု	**လုံလောက်မှု မရှိပါ။ ချေးငွေရရှိရန် အခွင့်အလမ်း နည်းပါးပါသည်။ ပုံစံ(၇)မရှိသောတောင်သူများ ချေးငွေမရရှိနိုင်ပါ။**
စိုက်ပျိုးရေး သွင်းအားစုများ အချိန်မီ ရရှိအသုံးချနိုင်မှု	**စိုက်ပျိုးရေးချေးငွေ အချိန်မှီ မရရှိပါ။**
လုပ်သားရှားပါးမှု (ကျွမ်းကျင် သူ/ မကျွမ်းကျင်သူ)	**မရှိပါ**
ရေရင်းမြစ်များ ရရှိနိုင်မှု	မိုး**ရာသီတွင်သာအဓိက စိုက်ပျိုးသည်၊**
စိုက်ပျိုးရေ မလုံလောက်မှု	**နွေရာသီတွင် စိုက်ပျိုးရေ လုံလောက်မှု မရှိပါ။**
ဖျက်ပိုးနှင့် ရောဂါ	**ထိရောက်စွာနှိမ်နင်းရန် နားလည်တတ်ကျွမ်းမှုမရှိ**
ဈေးကွက် လက်လှမ်းမီမှု	**မြို့ဈေးနှင့် (၇)မိုင်ကွာဝေးပြီးသွားလာရလွယ်ကူ**
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	**မရှိပါ**
အခြား	-

ရင်းမြစ် … (၁) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊** (၂) **သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် အစိုးရဦးစီး ဌာနများ။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာ နှင့်စိန်ခေါ်မှုများမှာ မြေဩဇာလုံလောက်မှုမရှိခြင်း၊ ငွေကြေး

လုံလောက်မှုမရှိခြင်း၊ နွေရာသီစိုက်ပျိုးရေးအတွက် စိုက်ပျိုးရေမလုံလောက်ခြင်း၊ ဖျက်ပိုးနှင့် ရောဂါများ ကျခြင်း၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမှီမှုမရှိခြင်း၊ နည်းပညာများလိုအပ်ခြင်း၊ ဖော်ပြပါအချက် အလက်များအား တောင်သူများအနေဖြင့် ဖြေရှင်းရန်အခက်အခဲများရှိနေကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၂.၂) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း

(၂.၂.၂.၁) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၁၉) **မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ**

မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း	အိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
မွေးမြူရေး			
ခိုင်းနွား	၂၅	၇၄	လုပ်ငန်းအသုံးပြုရန် တပိုင်တနိုင်
နို့စားနွား			
မြင်း			
ကျွဲ	၁၆	၅၂	လုပ်ငန်းသုံးရန်
မြည်း			
လား			
ဆိတ်			
သိုး			
ဝက်	၁၄	၂၈	အိမ်သုံးစရိတ်အတွက် တပိုင်တနိုင်
ကြက်	၆၅	၄၇၅	အိမ်သုံးစရိတ်အတွက် တပိုင်တနိုင်
ဘဲ	၁	၆	အိမ်သုံးစရိတ်အတွက်

မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း	အိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
			တပိုင်တနိုင်
နွားနောက်			
အခြား			
ငါးလုပ်ငန်း			
ငါးကန်			
ပုဇွန်ကန်			
ဂဏန်း မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း			
ရေချို ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း			
ကမ်းလွန် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း			
အခြား			

ရင်းမြစ်... (၁) **အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊** (၂) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း အခြေအနေအရ ကျေးရွာ၏လက်ရှိအနေအထားမှာ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကိုသာ တစ်နိုင်တစ်ပိုင် အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအဖြစ် ဆောင်ရွက်နိုင်ပြီး အကြီးစား လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်လိုသော်လည်း လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ရန် ဒေသ၏ဖွံ့ဖြိုးရေး၊ နည်းပညာရပ်များ လိုအပ်မှု၊ ငွေကြေးအရင်းအနှီးခက်ခဲမှုတို့ကြောင့် အောင်မြင်စွာမွေးမြူနိုင်ခြင်း မရှိကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၂.၂.၂) မွေးမြူရေးကဏ္ဍ တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၂၀) **မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ**

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	**မရှိပါ**
ရေရရှိမှု	**မရှိပါ**
မျိုးတိရစ္ဆာန် လက်လှမ်းမီမှု	**မရှိပါ**
ချေးငွေ	**မရှိပါ**
သွင်းအားစု စျေးကွက်	**မရှိပါ**
ဝန်ဆောင်မှု စျေးကွက်	**မရှိပါ**
ထုတ်ကုန် ရောင်းဝယ်မှု	**မရှိပါ**
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်း မြေနေရာ လုံလောက်မှု	**မရှိပါ**
အခြား	**မရှိပါ**
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုဇွန်သားပေါက် လက်လှမ်းမီမှု	**မရှိပါ**
ချေးငွေ	**မရှိပါ**
သွင်းအားစု လက်လှမ်းမီမှု	**မရှိပါ**
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	**မရှိပါ**
ထုတ်ကုန် ရောင်းဝယ်မှု	**မရှိပါ**
အခြား	**မရှိပါ**

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများမလုပ်ပဲ စိုက်ပျိုးရေးကိုသာ အဓိကထားဆောင်ရွက်ကြပါသည်။

(၂.၂.၂.၃) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၂၁) **မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ**

ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မွေးမြူရေး	
ချေးငွေ ရရှိနိုင်မှု	မရှိပါ
ကူးစက်ရောဂါဖြစ်ပွားမှု	မရှိပါ
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	မရှိပါ
စီးပွားဖြစ် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ အတွက် လိုင်စင်/ လေလံ လက်လှမ်းမီမှု	မရှိပါ
အခြား	မရှိပါ
ငါးဖမ်းခွင့် ရရှိနိုင်မှု	မရှိပါ
ချေးငွေ ရရှိနိုင်မှု	မရှိပါ
အခြား	မရှိပါ

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) မြို့နယ် မွေး/ကု ဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ် ငါးလုပ်ငန်း ဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများမလုပ်ပဲ စိုက်ပျိုးရေးကိုသာ အဓိကထားဆောင်ရွက်ကြပါသည်။

(၂.၂.၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍ

(၂.၂.၃.၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

ဇယား (၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ် ငန်း နှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်း အရေအတွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမား အရေအတွက်	မိသားစုဝင် လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၁	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝ ရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း	၁	၀	၁	ရပ်တည်နိုင်မှုနိမ့်၊ ကျောက်လုပ်ငန်း)(ပုံမှန်ဝင်ငွေမရှိ)
၂	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	**၁**	၀	**၁**	ဆန်စက်၊ ရပ်တည်နိုင်မှုလတ်) (ပုံမှန်ဝင်ငွေရှိ)
၃	လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့နှင့် ရေပေး ဝေရေး				
၄	ဆောက်လုပ်ရေး၊လက်သမား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း	**၂**	**၁**	**၁**	ရပ်တည်နိုင်မှုနိမ့်၊ပန်းရံ၊ လက်သမား)(ပုံမှန်ဝင်ငွေမရှိ)
၅	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး				
၆	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေး သူ)				
၇	လက်လီ–လက်ကား	**၁၇**	၂၄	၂	ရပ်တည်နိုင်မှုလတ်၊

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ် ငန်း နှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်းအရေအတွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမားအရေအတွက်	မိသားစုဝင် လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
	ရောင်း ဝယ်ရေး				(တပိုင်တနိုင်နှင့်စီးပွားဖြစ်ရောင်းချသည်)(ပုံမှန်ဝင်ငွေရှိ)
၈	ဟိုတယ်နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	
၉	ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေး နှင့် ဆက်သွယ်ရေး	၄	၇	၁၁	ရပ်တည်နိုင်မှုလတ်၊ ကား၊စက်၊ထော်လာဂျီ မောင်း(ပုံမှန်ဝင်ငွေရှိ)
၁၀	ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း (ဘဏ်၊ ငွေချေးခြင်းလုပ်ငန်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင် မှု လုပ်ငန်း)	၂		၃	ရပ်တည်နိုင်မှုမြင့် ၊ငွေတိုးချေးသူ(ပုံမှန်တင်ငွေရှိ)
၁၁	အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ်ငှားရမ်း ခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ	၀	၀	၀	
၁၂	ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှု				

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ် ငန်းနှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်း အရေအတွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမား အရေအတွက်	မိသားစုဝင် လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
	လုပ်ငန်း များ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ် ရေးနှင့် **ဘေးကင်းလုံခြုံရေး**)				
၁၃	ပညာရေး	**၁**	**၁**		ရပ်တည်နိုင်မှုလတ် (လခစား၊လစဉ်ပုံမှန်ဝင်ငွေရှိ) ကျောင်း ဆရာ
၁၄	ကျန်းမာရေး	၁	၂		သားဖွားဆရာမ
၁၅	လူမှုရေးလုပ်ငန်းများ	၀	၀	၀	
၁၆	အိမ်များတွင် အငှားလိုက်လုပ်သူများနှင့် အမျိုးအမည်မဖော်ပြနိုင်သောလုပ် ငန်းများ	၈၇	၁၁၃	၄၇	ရပ်တည်နိုင်မှုနိမ့် (ကြုံရာကျပန်း ပုံမှန်ဝင်ငွေမရှိ)(ဝါးခုတ်၊ကောက်စိုက်၊ ပျိုးနုတ်)
၁၇	ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ (ဥပမာ UN,INGOs, Companies. etc.,)	၀	၀	၀	
	စုစုပေါင်းအသက်မွေးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူဦးရေ	**၁၂၁**	**၁၄၈**	**၆၃**	

ရင်းမြစ် … (၁) **အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊** (၂) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း –**

ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း လုပ်ငန်းများအနေဖြင့် လက်ရှိဆောင်ရွက်နိုင်သည့် လုပ်ငန်းများမှာ တစ်နိုင်တစ်ပိုင် ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်းနှင့် လက်လီလက်ကား ရောင်းဝယ်ရေးလုပ်ငန်းများကို ဒေသအလိုက်လုပ်ကိုင်နေကြ**ပါသည်။**

(၂.၂.၃.၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၃-က) **စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး**မဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်**
ကုန်ကြမ်းများဖြစ်သောမျှစ်ဝါးကိုအလွယ်တကူ ရရှိရန်	**ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သော လူငယ်များစွာရှိပါသည်။ ဒေသနှင့်ကိုက်ညီသော လုပ်ငန်းများ ပေါ်ပေါက်လာပါက လူငယ်များ လုပ်ကိုင်အခွင့်အလမ်းများရရှိနိုင်ပေမည်။**

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်**

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာတွင် ဒေသထွက်ကုန်ကြမ်းများကို ကုန်ချောအဆင့်အထိ ပြောင်းလဲထုတ်လုပ်နိုင်သော စက်ရုံအလုပ်ရုံများ ပေါ်ပေါက်လာပါက ရွာရှိအခြေခံ လက်လုပ်လက်စားလူတန်းစားများအတွက် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ ပေါ်ပေါက်လာနိုင်ပါသည်။

ဇယား (၂၃-ခ) **စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး**မဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် **ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲ**များ

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်**
ချေးငွေရရှိမှုခက်ခဲခြင်း	**အတိုးနှုန်းသက်သာသည့် ငွေစုငွေချေးလုပ်ငန်းများ လာရောက်မှုနည်းပါးခြင်း**
ပုံမှန်ဝင်ငွေ မရှိမှု၊ အလုပ်အကိုင် ရှားပါးမှု	**ကျေးရွာနေ လူငယ်အမျိုးသား အမျိုးသမီး များ အတွက် စက်ရုံ လုပ်ရုံများ မရှိသဖြင့် အတည်တကျ အလုပ်အကိုင် မရှိခြင်း။**

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော

ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ အတွက် ကြုံတွေ့နိုင်သည့် ပြဿနာနှင့် အခက် အခဲများမှာ အဓိကအားဖြင့် အတိုးနဲ့ချေးငွေ လုပ်ငန်းများနဲ့ပါးခြင်း၊ ပုံမှန်ဝင်ငွေ ရရှိနိုင်သော လုပ်ငန်းများမရှိခြင်း၊ လျှပ်စစ်မီးမရရှိခြင်းနှင့် အလုပ်အကိုင်များ အတည်တကျ လုပ်ကိုင်နိုင်ရန် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းကောင်းများစွာ လိုအပ်ပါကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၃) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ

(၂.၃.၁) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

ဇယား (၂၄) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

#	ပုံစံ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	လူဦးရေ			ပြည်တွင်း			ပြည်ပ		
			ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
၁	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားတစ်ဦး အနည်းဆုံးရှိသော အိမ်ထောင်စု	၁၄	-	-	-	-	-	-	-	-	-
၂	ကျေးရွာရှိ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူ/ နေထိုင်သူဦးရေ	-				၁၁	၃	**၁၄**			
၃	ကျေးရွာပြင်ပသို့ ရွှေ့ပြောင်းမှုကာလ										
	၃ လ အထိ	-				၁		**၁**			

#	ပုံစံ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	လူဦးရေ			ပြည်တွင်း			ပြည်ပ		
			ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
	၆ လ အထိ	–									
	၁၂ လ အထိ	–				၁	–	**၁**	–	–	**–**
	၁၂ လ အထက်	–				၁၀	၂	**၁၂**			

ရင်းမြစ် ... (၁) **အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊** (၂) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း** – **စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ပြည်ပသို့ အလုပ်ထွက်ခွာလုပ်ကိုင်သူမရှိသော်လည်း အခြားဒေသများသို့ ယာယီသွားရောက် လုပ်ကိုင်သောသူများရှိပါသည်။

(၂.၃.၂) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

ဇယား (၂၅) **ရွှေ့ပြောင်းသွားလာ**ရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

စဉ်	အကြောင်းအရာ	လူဦးရေ
၁	ပိုမိုကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေ အခွင့်အလမ်းများ ရှာဖွေရန်	၁၄
၂	နိုင်ငံရေးနှင့်ဆိုင်သော အကြောင်းရင်း	၀
၃	ဒေသတွင်း ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားမှုကြောင့် လုံခြုံမှု မရှိသည့် အကြောင်းရင်း	၀
၄	အခြား	၀

စဉ်	အကြောင်းအရာ	လူဦးရေ

ရင်းမြစ် … အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်း၏ အဓိကအကြောင်းရင်းမှာ မိမိတို့ကျေးရွာတွင် မိသားစု စားဝတ် နေရေးအတွက် ဝမ်းစာဖူလုံမှုမရှိခြင်းနှင့် ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေးများအတွက် ငွေကြေးချို့တဲ့မှုများကြောင့် ပိုမိုကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်နှင့်ဝင်ငွေ အခွင့်အလမ်းများရှာဖွေရန် ရွှေ့ပြောင်း သွားလာခြင်း ဖြစ်ကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၃.၃) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

ဇယား (၂၆) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှပြန်ပို့ငွေ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်				
		စုစုပေါင်း	% ကျေးရွာအတွင်းရှိ စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု	မြင့်	လတ်	နိမ့်
၁	ပြန်ပို့ငွေကို မှီခိုနေရသော အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	၂	၁.၅%		√	
၂	ပြန်ပို့ငွေ လမ်းကြောင်းများ					
	- ငွေလွှဲလုပ်ငန်း (ဟွန်ဒီ)			-	-	-
	- ဘဏ်	၁		-	-	-
	- လူကြုံဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း	၁		-	-	-
	- ငွေလွှဲလုပ်ငန်းနှင့် ဘဏ်	_	_	-	-	-
	- ငွေလွှဲလုပ်ငန်း၊လူကြုံဖြင့်	_	_	-	-	-

စဉ်	အကြောင်းအရာ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်				
		စုစုပေါင်း	% ကျေးရွာအတွင်းရှိ စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု	မြင့်	လတ်	နိမ့်
	လွှဲပို့ခြင်း					
	– ဘဏ်နှင့် လူကြုံဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း	–	–	–	–	–
	– ငွေလွှဲလုပ်ငန်း၊ ဘဏ်နှင့် လူကြုံ ဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း	–	–	–	–	–

ရင်းမြစ် ... (၁) **အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊** (၂) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာတွင် ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေကို မှီခိုစားသောက်နေသော မိသားစုများရှိသော်လည်းနည်းပါးလှပါသည်။

(၂.၄) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု ဈေးကွက်

ဇယား (၂၇) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးဈေး	အကြီးစားဈေးကွက်
ရွာမှအကွာအဝေး (မိုင်)	၇ (ဂွမြို့)	
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး လမ်းကြောင်း နှင့် ၎င်း၏ အထောက်အပံ့များ	ကုန်လမ်း ၊ဆိုင်ကယ်၊ကား	
ကုန်စည်အမျိုးအစားနှင့် ဝန်ဆောင် မှုပေးနိုင်မှု	အမယ်စုံ	
ဈေးအခြေခံအဆောက်အဦ နှင့် ဝန်ဆောင်မှု	သွပ်မိုး ပျဉ်ကာ	

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ကုန်စည်ဝန်ဆောင်မှု ဈေးကွက်လက်လှမ်းမှီမှုရှိပြီး ကုန်စည်သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး လွယ်ကူစွာသယ်ယူ ရောင်းချနိုင်ပါသည်။

(၂.၅) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား (၂၈) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ချေးငွေ ရရှိနိုင်သည့် နေရာ	**ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား**	**ပြန်လည် ပေးဆပ်ရမည့် ကာလ**	**အတိုးနှုန်း (လ)**	**အပေါင်ခံ ပစ္စည်း လိုအပ်မှု**	**ချေးငွေရရန် အခက်အခဲများ**
အစိုးရဘဏ် (စိုက်ပျိုးရေး ဘဏ်)	စိုက်ပျိုးရေး ချေးငွေ	၁၂ လ	၆၇ပြား	–	အချိန်မှီမရရှိသည့် အတွက်အခက်မခဲရှိ
ပုဂ္ဂလိကဘဏ်	–				
ပုဂ္ဂလိက အသေး စား ချေးငွေဝန် ဆောင်မှုက ဏ္ဍ	–				
အဖွဲ့အလိုက် ငွေစု/ငွေချေး အစီအစဉ်	ချေးငွေ	၁၂ လ	၁.၅ ကျပ်	မလို	အချိန်မှီမရရှိသည့် အတွက်အခက်မခဲရှိ
ငွေချေးပေး	–				

ချေးငွေ ရရှိနိုင်သည့် နေရာ	ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြန် လည် ပေးဆပ် ရမည့် ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင် ခံ ပစ္စည်း လိုအပ် မှု	ချေးငွေရရန် အခက်အခဲများ
သူ					
အပေါင်ဆိုင်	–				
မိတ်ဆွေနှင့် ဆွေမျိုးများ	–				
အခြား	–				

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာ ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု ပေးသောအဖွဲ့များ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာတွင် ငွေကြေးလက်လှမ်းမှီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်းဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များတွင် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးအတွက် ဘဏ်ချေး ငွေများ မှာ အဖွဲ့လိုက်ငွေစုငွေချေးလုပ်ငန်းများ၊ စိုက်ပျိုးအတွက် တစ်နိုင်တစ်ပိုင်ချေးငွေ၊ ငွေကြေးလက်လှမ်းမှီမှု ရှိသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၆) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝ ရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှု

(၂.၆.၁) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိ အလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၉) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိ အလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

အခက်အခဲ	အန္တရာယ်ရှိမှု (မြင့်/လတ်/နိမ့်)	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေဆီသြဇာ အခြေ	**လတ်**	**ကျွမ်းကျင်စွာ ဓါတ်မြေသြဇာ**

အခက်အခဲ	အန္တရာယ်ရှိမှု (မြင့်/လတ်/နိမ့်)	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
အနေ		**သုံးစွဲနိုင်မှု မရှိ**
အပင်မျိုးစိတ်များ	**နိမ့်**	**အနည်းငယ်သာရရှိနိုင်**
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကာကွယ် ထိန်းချုပ်မှု	**လတ်**	**ကျွမ်းကျင်စွာ ပတ်ဖြန်းနိုင်မှု မရှိ**
ရေရင်းမြစ်	**နိမ့်**	**ရေသွင်းစိုက်ပျိုးခြင်းမရှိ**
ငါးမျိုးကွဲများ	**နိမ့်**	**စီးပွားဖြစ် ငါးဖမ်းမည့်သူမရှိ**
အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ	**နိမ့်**	**စီးပွားဖြစ် ဖမ်းမည့်သူမရှိ**
စွန့်ပစ်ပစ္စည်းစီမံခန့်ခွဲမှု	**နိမ့်**	**စနစ်တကျစီမံခန့်ခွဲခြင်းရှိ**

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာတွင် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှုအခြေအနေမှာ လက်ရှိတွင် ဗဟုသုတများနဲပါးနေသေး သည့်အတွက် အနည်းငယ်လိုအပ်ချက်ရှိနေပါသည်။ **ထို့ကြောင့်** သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ**ကို ထိခိုက်ခြင်းမရှိနိုင်ပါ။**

(၂.၇) ပညာရေး

(၂.၇.၁) ပညာရေးနှင့် စာတတ်မြောက်မှု

ဇယား (၃၀) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း

အတန်းပညာပြီးမြောက်မှု	ကျား	မ	ပေါင်း	၉ နှစ်နှင့်အထက် လူဦးရေ၏%
စာမတတ်သူဦးရေ	**၁၆**	**၃၀**	**၄၆**	**၇.၈၂%**

အတန်းပညာပြီးမြောက်မှု	ကျား	မ	ပေါင်း	၉ နှစ်နှင့်အထက် လူဦးရေ၏%
ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာရေး	၃၆	၂၃	၅၉	၁၀.၀၃%
မူလတန်းပညာရေး မပြီးဆုံးသူဦးရေ	၈၁	၁၈၃	၂၆၄	၄၄.၈၉%
မူလတန်းပညာရေး ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၁၁၅	၁၁၂	၂၂၇	၃၈.၆၀%
အလယ်တန်းပညာရေး ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၃၃	၂၃	၅၆	၉.၅၂%
အထက်တန်းပညာရေး ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၉	၄	၁၃	၂.၂၁%
တက္ကသိုလ်ပညာ ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၃	၁	၄	၀.၆၈%
၉ နှစ်နှင့်အထက် လူဦးရေပေါင်း	၂၉၃	၃၇၆	၆၆၉	၁၀၀%

ရင်းမြစ် – အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ပညာရေးနှင့်စာတတ်မြောက်မှု အခြေအနေမှာ ကျေးရွာတွင်စာမတတ်သူ နည်းပါးပါသည်။ တက္ကသိုလ်ပညာပြီးမြောက်သူ နည်းပါးကာ မူလတန်းအဆင့်အောင်မြင်ပြီးသူသာ ပေါ်များလှပါသည်။ ပညာရေးတွင် အားနည်းမှု များကိုတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၇.၂) ကျောင်းတက်နှုန်း

ဇယား (၃၁) ကျောင်းတက်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း	စုစုပေါင်းကျောင်းနေအရွယ် လူဦးရေ၏%
မူလတန်း (၅–၉ နှစ်)	၄၅	၃၄	၇၉	၉၁.၁၄%
အလယ်တန်း (၁၀–၁၄နှစ်)	၁၀	၁၅	၂၅	၃၆.၂၃%
အထက်တန်း (၁၅–၁၆	–	–	–	–

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း	စုစုပေါင်းကျောင်းနေအရွယ် လူဦးရေ၏%
နှစ်ကြား)				
တက္ကသိုလ် ကျောင်းသား၊ သူ	–	–	–	–

ရင်းမြစ် … (၁) ကျောင်းဝင်စာရင်း၊ (၂) ဆယ်အိမ်မှူးများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာတွင် ကျောင်းတက်နှုန်းအနေဖြင့် ခြုံငုံသုံးသပ်ချက်အရ ပညာရေး အဆင့်အတန်းသည် အသင့်အတင့်အနေအထားတွင် ရှိနေပါသည်။ အသက်အရွယ်အားဖြင့် အသက် ၉နှစ် ပြည့်ပြီးသော်လည်း မူလတန်းအဆင့်တွင်သာ ပညာသင်နေသော ကျောင်းသားများလည်းရှိနေပါသေးသည်။

(၂.၇.၃) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၃၂) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

အကြောင်းအရာ	မူလတန်း	အလယ်တန်းကျောင်းခွဲ
ရွာမှ အကွာအဝေး(မိုင်)		**၂ဖာလုံ**
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု		**ခြေလျင်**
စာသင်ကျောင်း အရွယ်အစား (အလျား၊ အနံ၊အမြင့်)		**၁၄၀’x ၃၀’x ၁၈’**
အမိုး၊ နံရံ၊ အခင်း အရည်အသွေး		**သွပ်မိုး အုတ်စီ ကွန်ကရစ်**
ကျောင်းသုံး ပရိဘောဂ (လုံလောက်မှု ရှိ/မရှိ) နှင့် ကျောင်းအိမ်သာ အခြေအနေ		**မရှိ၊ ကျောင်းအိမ်သာလိုအပ်**
ကျောင်းအာဟာရတိုက်		**ကြက်သားဆန်ပြုပ်**

အကြောင်းအရာ	မူလတန်း			အလယ်တန်းကျောင်းခွဲ		
ကျွေးမှု (အာဟာရ အမျိုးအစားနှင့် ကြိမ်ရေ)				**တနှစ်လျင် ၂ ကြိမ်မှ ၃ ကြိမ်**		
ကျောင်းဆရာဦးရေ	**ကျား**	**မ**	**ပေါင်း**	**ကျား**	**မ**	**ပေါင်း**
အစိုးရခန့်				**၄**	**၆**	**၁၀**
ကျေးရွာခန့်	**–**	–	–			

ရင်းမြစ် … (၁) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊** (၂) **မိဘဆရာအသင်း။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်းသည် ရွာနှင့်နီးသဖြင့် သွားလာရေးလွယ်ကူလှပါသည်။ အတော်အတန်ကျယ်ဝန်းပြီး အမိုးအကာလုံခြုံသော ကျောင်းတစ်ကျောင်းဖြစ်ပါသည်။ ကျောင်းသုံးပစ္စည်းများ လိုအပ်မှုရှိပြီး ကျောင်းသားအင်အားနှင့် ကျောင်းအိမ်သာလိုအပ်မှုလည်း ရှိနေပါသည်။

(၂.၇.၄) ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

ဇယား (၃၃) **ပညာရေး** အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

အခက်အခဲ/ ပြဿနာ	**ရှင်းလင်းချက်**
ကျောင်းဆရာ/မ ဦးရေ	လုံလောက်မှု မရှိပါ။ လစ်လပ်တစ်ဦးနေရာတွင်ခန့်ထားခြင်းမရှိပါ။
တပည့် – ဆရာ အချိုး	၁၀၀:၁၀
မူလတန်းပညာ ကျောင်းထွက်နှုန်း	–
မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပညာရေး အထူးအစီအစဉ်	–
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့်စာရေးကိရိယာ	ပညာရေးဌာန မှကူညီပံ့ပိုးမှုရှိသော်လည်း မလုံလောက်ပါ
ဆင်းရဲသော မိသားစုများအတွက် ကျောင်းစရိတ် မတတ်နိုင်မှု	–
ကျောင်းအားကစားဆိုင်ရာ	ဝယ်ယူရရှိနိုင်ပါသည်

အခက်အခဲ/ ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်
ပစ္စည်းများ လက်လှမ်းမီမှု	
မိဘဆရာအသင်း၏အခန်းကဏ္ဍ	–

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။ လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာတွင် ပညာရေးအခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများမှာ ကလေးများ ပညာသင်ကြားရေးအတွက် ဆရာ/ဆရာမ မလုံလောက်ခြင်းအခက်အခဲရှိပါသည်။

(၂.၈) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

(၂.၈.၁) အဖြစ်များသော ရောဂါများ

ဇယား (၃၄) **အဖြစ်များသော** ရောဂါများ

#	*ရောဂါ*	*ပျံ့နှံ့မှု/ဖြစ်ပွားမှု*			*မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်*
		မြင့်	*နိမ့်*	*မရှိ*	
၁	ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော		√		*အချိန်မှီကုသနိုင်*
၂	သွေးလွန်တုပ်ကွေး		√		*အချိန်မှီကုသနိုင်*
၃	ငှက်ဖျား		√		*ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုရှိ*
၄	အသက်ရှူလမ်းကြောင်း ကူးစက်ရောဂါ		√		*အနည်းငယ်*
၅	HIV, AIDS, လိင်မှတဆင့် ကူးစက်နိုင်သောရောဂါ များ			√	
၆	တီဘီ			√	
၇	ဆီးချို		√		*အနည်းငယ်*
၈	သွေးတိုး		√		*စားအုန်းဆီစားသုံးမှုကြောင့်*
၉	အသည်းရောဂါ (ဘီ၊ စီ)			√	
၁	အာဟာရ ချို့တဲ့မှု			√	

#	ရောဂါ	ပျံ့နှံ့မှု/ဖြစ်ပွားမှု			မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်
		မြင့်	နိမ့်	မရှိ	
၁၀					
၁၀	အခြား ကူးစက်နိုင်သော ရောဂါများ			√	

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာ ရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာတွင် အဖြစ်များသော ရောဂါ အခြေအနေမှာ အနည်းငယ်သာ တွေ့ရှိရကြောင်း ၎င်းတို့မှာ မိုးဦးကာလတွင် အစားအစာကြောင့် ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောရောဂါ ဖြစ်တတ်ပြီး သွေးလွန်တုတ်ကွေးရောဂါ များလည်း အနည်းငယ်တွေ့ရှိရပါသည်။ အခြားကူးစက်ရောဂါများကို မတွေ့ရှိရပါ ကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၈.၂) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

ဇယား (၃၅) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

စဉ်	ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း	ရှိ	မရှိ	မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်
၁	အဆုတ်ရောဂါ	√		
၂	ဆုံဆို့၊ ကြက်ညှာ၊ မေးခိုင်နှင့် အသည်းရောင် အသားဝါ	√		ကျန်းမာရေးဌာနမှ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။
၃	ပိုလီယိုရောဂါ	√		
၄	မေးခိုင် (ကိုယ်ဝန်ဆောင် ကာလအတွင်း)	√		ကျန်းမာရေးဌာနမှ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

စဉ်	ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း	ရှိ	မရှိ	မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်
၅	ဝက်သက်ရောဂါ	√		
၆	အခြား စုပေါင်း**ကာကွယ်ဆေး** **ထိုးနှံမှု**	√		
၇	အာဟာရ မှတ်တမ်းယူမှု (အရပ်အမြင့်၊ အလေးချိန်၊ လက်မောင်းပတ်)	√		စစ်တမ်းကောက်ယူမှု မရှိပါ။
၈	အာဟာရပညာပေး အစီအစဉ်		√	

ရင်းမြစ် (၁) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊** (၂) **ကျေးလက်ကျန်းမာ ရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လွန်ခဲ့သော ၁၂ လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှုမှာ ကျန်းမာရေးဌာန၏ တာဝန်ကျဝန်းထမ်းများသည် ညွှန်ကြားချက်စီမံချက်များအရတိကျစွာဆောင်ရွက်မှုများလစဉ်ရှိပါကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၈.၃) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ(ဆေးရုံ/ဆေးပေးခန်းများ)

ဇယား (၃၆) ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီး အကွာအဝေး (မိုင်)	အခန်း/ ကုတင် (လုံလောက်မှုရှိ /မရှိ)	ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းဦးရေ	ဆေးနှင့်ပတ်သက်သော အသုံးအဆောင်ပစ္စည်း များ (လုံလောက်မှု/ မလုံလောက်မှု)	မှတ်ချက်
ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန			ကျန်းမာရေးမှူး– သားဖွားဆရာမ – အရံသားဖွားဆရာမ– ကြီးကြပ် (၁) – ကြီးကြပ် (၂) – တိုင်းရင်းဆေးကု– အရပ်လက်သည်–		
တိုက်နယ်ဆေးရုံ			ဆရာဝန် – လ/ထ – ကျန်းမာရေးမှူး– သူနာပြု – သားဖွားဆရာမ – အရံသားဖွားဆရာမ– ဓာတ်ခွဲကျွမ်းကျင်–		
မြို့နယ်	၇	ရှိ	ဆရာဝန် – ၁	မရှိ။အပြင်ဆေး	

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	**ခရီးအကွာအဝေး (မိုင်)**	**အခန်း/ကုတင် (လုံလောက်မှုရှိ/မရှိ)**	**ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းဦးရေ**	**ဆေးနှင့်ပတ်သက်သော အသုံးအဆောင် ပစ္စည်း များ (လုံလောက်မှု/ မလုံလောက်မှု)**	**မှတ်ချက်**
ဆေးရုံ	**(၄မြို့)**		လ/ထ – ၁ ကျန်းမာရေးမှူး–၁ သူနာပြု –၅ သားဖွားဆရာမ –၃ အရံသားဖွားဆရာမ–၂ ဓာတ်ခွဲကျွမ်းကျင်–၁	ဆိုင်မှဝယ်ယူရ	
ဆေးဆိုင်			ဆေးဝါးကျွမ်းကျင်သူ	လက်လှမ်းမှီမှု–– ဆေးဝါး–– သိုလှောင်ပုံစနစ်–– အအေးခန်းစနစ်––	

ရင်းမြစ် … (၁) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊** (၂) **ကျေးလက်ကျန်းမာ ရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများမှာ

ကျေးရွာတွင်ကျန်းမာရေးအတွက် ရွာတွင်းကျေးလက်ဆေးပေးခန်းမရှိခြင်း၊ ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းတစ်ဦးသာရှိခြင်းတို့ကြောင့် မြို့နယ်ပြည်သူ့ဆေးရုံကိုသာ အားထားနေရပါသည်။

(၂.၉) ရေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး

(၂.၉.၁) သောက်သုံးရေရရှိမှု

ဇယား (၃၇) သောက်သုံးရေရရှိနိုင်မှု

ရေရရှိနိုင်မှု	အရေအတွက်	အကောင်း /အဆိုး	လက်ရှိ/လုံလောက်မှု			အခြား
			နွေ	မိုး	ဆောင်း	
ရေတွင်း	၂၃	အကောင်း		ရှိ	ရှိ	
အဝီစိတွင်း/စက်တပ်	၂	ကောင်း	ရှိ	ရှိ	ရှိ	
အဝီစိတွင်း/တုံကင်	၇	ကောင်း	ရှိ	ရှိ	ရှိ	
မိုးရေသိုလှောင်ကန်						
မြစ်/ချောင်း	၄	ကောင်း		ရှိ	ရှိ	
ရေကန်						
စိမ့်စမ်းရေသွယ်တန်း ခြင်း	၆၆	ကောင်း		ရှိ		
အခြား						

ရင်းမြစ်... (၁) **အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊** (၂) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊** (၃) **ကျေးရွာသယံဇာတပြမြေပုံ။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ သောက်သုံးရေ ရရှိမှုနှင့် ပတ်သက်၍ ကျေးရွာ၏ သုံးရေမှာ နွေ၊မိုး၊ဆောင်း လုံလောက်မှု ရှိပါသော်လည်း ရေကောင်းရေသန့် ရရှိနိုင်သော ရေတွင်းများ နည်းပါးလှပါသည်။ မိုးရာသီနှင့် ဆောင်းရာသီတွင် ရေလုံလောက်မှု ရှိသော်လည်း နွေရာသီတွင် ရေတွင်းများတွင် ရေခမ်းခြောက်မှုများ ကြုံတွေ့နေရပါသည်။

(၂.၉.၂) သန့်ရှင်းရေး အခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်)

ဇယား (၃၈) အိမ်သာ အမျိုးအစား

သုံးစွဲနိုင်သောအိမ်သာ အမျိုးအစား	**သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စု**	**ရှင်းလင်းချက်**
ယင်လုံအိမ်သာ	**၁၁၀**	ပြေလည်၍ ကျန်းမာရေးဗဟုသုတရှိခြင်း
ကျင်းအိမ်သာ	**၆**	ဆင်းရဲနွမ်းပါး၍ ကျန်းမာရေး အသိပညာနည်းခြင်း
မြေပေါ် အိမ်သာ	**၃**	ဆင်းရဲနွမ်းပါး၍ ကျန်းမာရေး အသိပညာနည်းခြင်း
တောထိုင်	**၇၁**	ဆင်းရဲနွမ်းပါး၍ ကျန်းမာရေး အသိပညာနည်းခြင်း
စုစုပေါင်း	**၁၉၀**	

ရင်းမြစ် (၁) **အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊** (၂) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု၊** (၃) **ကျေးလက်ကျန်းမာ ရေးဌာန/ကျေးလက် ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်းရှိ အိမ်ခြေတော်တော်များများ ယင်လုံအိမ်သာ သုံးကြပါသော်လည်း တောထဲတွင်နေထိုင်သော သူများနှင့် တချို့အိမ်ထောင်စုများမှာ ကျင်းတတ်နှင့် မြေပေါ်အိမ်သာများကိုသာ သုံးစွဲ နေရကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ အချို့မှာ ယင်လုံအိမ်သာသုံးသော်လည်း ကိုယ်တိုင်ပိုင်ဆိုင်နိုင် မဆောက်လုပ်နိုင်သဖြင့် သူတပါး အိမ်နှင့် ပူးတွဲကာ အသုံးပြုနေကြ သည်ကိုလည်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၁၀) ကျား-မ ရေးရာကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ

ဇယား (၃၉) ကျား-မ ရေးရာကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ

#	*ကျား-မ ရေးရာကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ*	*ရှိ*	*မရှိ*	*မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်*
၁	ကျေးရွာ စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်တွင် အမျိုးသမီး တက်ကြွစွာ ပါဝင်မှု/ ခေါင်းဆောင်မှု		√	***စိတ်ပါဝင်စားမှုအားနည်း***
၂	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အဖွဲ့အစည်း များတွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု	√		***သာရေးနာရေးကိစ္စများတွင်ပါဝင်ဆောင်ရွက်***
၃	**လွန်ခဲ့သောနှစ်အတွင်း ကျေးရွာအတွင်းရှိ မိန်းကလေးများ/အမျိုးသမီးများအာ း သံသယ ဖြစ်ဖွယ် အကြမ်းဖက်မှု (သို့) တိုင်ကြားမှုများ**		√	
၄	**အမျိုးသမီးရေးရာ အကြမ်းဖက်မှုများအတွက် ဥပဒေနှင့် တရားမျှတမှုဆိုင်ရာများအတွက် လူထု၏ အသိအမြင်ရှိမှု**	√		***စာပေဗဟုသုတအနည်းငယ်ရှိ***
၅	**အခြား (ရှိလျှင်)**		√	

ရင်းမြစ်… (၁) **အဖွဲ့အစည်းများစာရင်း၊** (၂) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ပညာတတ်အမျိုးသမီးများနည်းပါ၍ ဗဟု သုတ ပြည့်စုံမှုမရှိသဖြင့် အမျိုးသမီးများခေါင်းဆောင်မှု အပိုင်းတွင် အားနည်းပါသည်။ ကျေးရွာ၏သာရေးနာရေးကိစ္စများတွင်သာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်လေ့ရှိကြပါသည်။ ဥပဒေနှင့် တရားမျှတမှုဆိုင်ရာ အသိအမြင်အနည်းငယ်ရှိပါသည်။

(၂.၁၁) အခြေခံ အဆောက်အဦများ အခြေအနေ

(၂.၁၁.၁) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၀) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု အခြေအနေ

လမ်း အမျိုးအစား	အမျိုး အစား (၁/၂/ ၃)	ကောင်း /ဆိုး	တည် ဆောက် ခဲ့သော နှစ်	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု		လမ်းအရှည် (မိုင်)
				ပွင့် လင်း ရာသီ	တစ် နှစ် ပတ် လုံး	
ရွာတွင်းလမ်း	၂	ကောင်း	၂၀၁၅		√	၁၇၆၀ ပေ
ချဉ်းကပ်လမ်း	–	–				
ရွာချင်းဆက်လမ်း	၁	ဆိုး	၁၉၃၀	√		၇၀၀ ပေ
အခြား	၁	ဆိုး	၂၀၀၅	√		၁၂၀၀

ရင်းမြစ်… ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ မြေသားလမ်း – ၁၊ ကျောက်ခင်းလမ်း – ၂၊ ကတ္တရာလမ်း/ကွန်ကရစ်လမ်း –၃

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာ၏ ရွာတွင်းလမ်းအခြေအနေမှာ အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်သော်လည်း ပြုပြင်ရန်လိုအပ်သောအပိုင်းတွင် ရှိပါသည်။ ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်းမှာလည်း ပြုပြင်ရန်လိုအပ်နေပါသည်။

(၂.၁၁.၂) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၁) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု အခြေအနေ

တံတား အမျိုးအစား	အရွယ် အစား	ကောင်း /ဆိုး	တည်ဆောက် ခဲ့သောနှစ်	အသုံးပြုနိုင်သည့်ရာသီ	
				ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပတ် လုံး
ဆိပ်ခံတံတား	–				
ကွန်ကရစ်တံ					

တံတား အမျိုးအစား	အရွယ် အစား	ကောင်း /ဆိုး	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	အသုံးပြုနိုင်သည့်ရာသီ	
				ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပတ်လုံး
တား					
ကြိုးတံတား					
ရေပြွန်	၁၈'×၁၈'		ကောင်း	၂၀၁၆	√
အခြား					

ရင်းမြစ်… ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာအတွင်း တံတားတည်ဆောက်ထားခြင်းမရှိပဲ ရေထုတ်ပြွန်တစ်ခုသာရှိပါသည်။ ရေထုတ်ပြွန်များ ဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်နေပါသေးသည်။

(၂.၁၁.၃) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၄၂) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

သယ်ယူပို့ ဆောင်ရေး	အကွာအဝေး (မိုင်)	ယာဉ် အမျိုးအစား	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု	
			ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပတ်လုံး
မြစ်ကြောင်း	–	–	–	–
ပင်လယ်ရေကြောင်း	–	–	–	–
အခြား	–	–	–	

ရင်းမြစ်… ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ၁ – လှေ၊ သမ္ဗာန် ၂ – မော်တော် ၃ – သင်္ဘော

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာသည် ကားလမ်းမကြီးဘေးတွင်တည်ရှိသောကြောင့် ရေလမ်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေးမရှိပါ။

(၂.၁၁.၄) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၄၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုးအစား	စက်လှေ	လှေ၊ သမ္ဗာန်	စက်ဘီး	မော်တော်ဆိုင်ကယ်	သုံးဘီးဆိုင်ကယ်၊ ထော်လာဂျီ	ကား	မြင်းလှည်း	နွားလှည်း
အရေအတွက်		၄	၄၅	၁၃၃	၄	၈	-	-

ရင်းမြစ်…အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ရွာ၏အဓိကသယ်ယူပို့ဆောင်ရေးမှာ ကုန်းလမ်းဖြစ်သည့်အတွက် ကား၊ ဆိုင်ကယ်၊ သုံးဘီးဆိုင်ကယ်၊ ထော်လာဂျီစသော ယာဉ်များကိုသာအသုံးပြုကြပြီး စားသောက်ရန်အတွက် ငါးဖမ်းကြသောကြောင့် အိမ်ထောင်စုအချို့တွင် လက်လှော်လှေများ ပိုင်ဆိုင်အသုံးပြုနေကြောင်းတွေ့ရ ပါသည်။

(၂.၁၂) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

ဇယား (၄၄) **လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ**

ရင်းမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ် (ကောင်း/သင့်/ညံ့)	အခက်အခဲရှိ/မရှိ
မဟာဓာတ်အားလိုင်း			
ဆိုလာစနစ်	**၁၄၇**	သင့်	မိုးတွင်ကာလတွင် အခက်အခဲရှိ
အသေးစားရေအား လျှပ်စစ်			
ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်	**၁၅**	သင့်	မရှိ
လေစွမ်းအင်			
ဇီဝလောင်စာ			
အခြား/	**၂၈**		

ရင်းမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ် (ကောင်း/သင့်/ညံ့)	အခက်အခဲရှိ/မရှိ
ဖယောင်းတိုင်			

ရင်းမြစ်... (၁) **အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊** (၂) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ တစ်ရွာလုံး ကျေးလက်မီးလင်းရေးနှင့်ဆိုလာ စနစ်ကိုပဲ အသုံးပြုနေရပါသည်။ မဟာဓါတ်အားလိုင်း မရရှိသေးပါ။ အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စုသာ ကိုယ်ပိုင်ဒီဇယ်အင်ဂျင်များ အသုံးပြုနေကြပါသည်။ ဆိုလာစနစ်မှာ ပွင့်လင်းရာသီဖြစ်သော နွေရာသီနှင့် ဆောင်းရာသီတွင်သာ အဆင်ပြေပြီး မိုးရာသီတွင် အခက်အခဲများစွာ ကြုံတွေနေရပါသည်။

(၂.၁၃) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာ

ဇယား (၄၅) **ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက် နည်းပညာ အခြေအနေ**

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗွီ	ဂြိုလ်တုစလောင်း	အခြား
အရေအတွက်	၂၃၅	၄၇	၁၀၅	၅၆	

ရင်းမြစ်... (၁) **အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊** (၂) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်လက်များမိုးလေဝသ၊ မုန်တိုင်းသတင်း၊ ရေကြီးရေလျှံ သတင်း စသည့်များကို အချိန်နှင့်တပြေးညီ သိရှိနိုင်ရန် အတွက် ရေဒီယို၊ တီဗွီ စလောင်းတို့မှ သိရှိနိုင်ပြီး ပြည်သူများ၏ ကြုံတွေ့လာရသော ကိစ္စများကိုလည်း သိရှိနိုင်ပါသည်။

(၂.၁၄) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ဇယား (၄၆) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

လုပ်ငန်းအမည်	ဝန်ဆောင်မှု
အပန်းဖြေနိုင်သည့်နေရာများအား လက်လှမ်းမီမှု	မရှိပါ
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	ရှိ၊ သာရေးနာရေး
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	ရှိ
အားကစားပစ္စည်းများအား လက်လှမ်းမီမှု	ရှိပါသည်
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	မရှိ
ရိုးရာယဉ်ကျေးမှု ထိန်းသိမ်းရေး	သိက္ခာမြဲမြဲထိန်းကြသည်။
စာကြည့်တိုက်၊ အင်တာနက်စသည် များအား လက်လှမ်းမီမှု	စာကြည့်တိုက်မရှိ။ အင်တာနက် အနည်းငယ်အသုံးပြုကြသည်။ လက်လှမ်းမှီသည်

ရင်းမြစ်… ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်းရှိ လူငယ်များသည် ကျေးရွာ၏ ရပ်ရေး ရွာရေးများတွင်အားတတ်သရော ပါဝင်လေ့ရှိကြပါသည်။ ရိုးရာယဉ်ကျေးမှု ထိန်းသိမ်းရေးမှာလည်း တတ်နိုင်သလောက် လက်ဆင့်ကမ်းထိန်းသိမ်းကြပါသည်။ ယဉ်ကျေးမှုသင်တန်းများကိုတော့ ဖွင့်လှစ်ပေးခြင်းများ မရှိသေးပါ။ စာကြည့်တိုက်ရှိ သော်လည်း လူငယ်များစာဖတ်သောအလေ့အကျင့်အားနည်း၍ စာပေဗဟုသုတအားနည်းကြပါ သည်။

(၂.၁၅) ကျေးရွာတည်ငြိမ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး အခြေအနေ

(၂.၁၅.၁) လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဇယား (၄၇) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှင်းလင်းချက်
ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာ အဆောက်အဦ များအား လက်လှမ်းမီမှု	**ကျေးရွာတွင် ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာ အဆောက်အဦး မရှိပါ။သို့သော် မိုဘိုင်းဖုန်းများ နှင့် ဆက်သွယ်မှု ရှိပါသည်။**
အာမခံလုပ်ငန်းများအား	**မရှိပါ**

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှင်းလင်းချက်
လက်လှမ်းမီမှု	
လူထုအခြေပြု သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျှော့ချရေး အစီအစဉ်	**ရှိပါသည်**
ရဲစခန်းများအား လက်လှမ်းမီမှု	**ဝွမြို့ရဲစခန်းနှင့် လက်လှမ်းမီပါသည်။**
အခြား	–

ရင်းမြစ်… ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာ၏ လုံခြုံရေးဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များတွင် လက်လှမ်းမီမှု ရှိသော်လည်း အနည်းငယ်လိုအပ်မှုများ ရှိနေပါသေးသည်။ ကျေးရွာတည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးမှာ မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုနည်းပါး၍ အေးချမ်းမှုရှိပါသည်။

(၂.၁၅.၂) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု

ဇယား (၄၈) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

	လူကုန်ကူးမှု	ခိုးမှု	မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု	အကြမ်းဖက်မှု
စိုးရိမ် /**သာမန်**	**မရှိ**	**မရှိ**	**မရှိ**	**မရှိ**

ရင်းမြစ်… ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

မှတ်ချက် – စိုးရိမ် = ၁၊ သာမာန် – ၂

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေမှာ သာမာန်မှုခင်းမျိုးသာ ရန်ဖန်ရန်ခါ ဖြစ်ပွားလေ့ရှိပါသည်။